

Finanční analýza města Šternberk

Petra Janošíková

Bakalářská práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra Janošíková**
Osobní číslo: **M110027**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Finanční analýza města Šternberk**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerže charakterizujte obec a její hospodaření.

II. Praktická část

- Charakterizujte město Šternberk.
- Provedte finanční analýzu města.
- Zhodnoťte hospodářskou situaci a podejte návrhy na případné zlepšení hospodaření města.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava, Pavel MATES a René WOKOUN. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, 447 s. ISBN 80-86473-80-5.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.

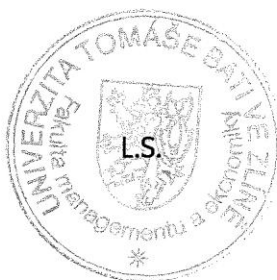
ROSEN, Harvey, S. a Ted GAYER. Public finance. 9. vyd. New York: McGraw-Hill Higher Education, 2010, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN. Veřejná správa a finance. 1. vyd. Brno: Albert, 2009, 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **17. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

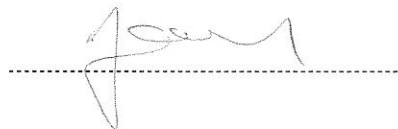
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 22.4.2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá finanční analýzou města Šternberka v letech 2010 – 2012 a obsahuje návrhy na zlepšení hospodářské situace pro toto město. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část obsahuje obecné pojmy o obcích. Témata se týkají reformy veřejné správy, hospodaření a finančního řízení obcí, jejich majetku a rozpočtu, metod finanční analýzy a poměrových ukazatelů. Na teoretickou část navazuje praktická část, ve které byla provedena finanční analýza města Šternberka pro roky 2010 – 2012. Hlavním zdrojem informací pro zpracování finanční analýzy se staly výroční zprávy, rozpočtové výhledy a závěrečné účty města.

Závěr této bakalářské práce obsahuje podrobné zhodnocení hospodaření města Šternberka v analyzovaných letech a návrhy na zlepšení hospodářské situace do dalších let.

Klíčová slova: Státní správa a samospráva, reforma veřejné správy, obec, finanční řízení a hospodaření, rozpočet obcí, finanční analýza

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with financial analysis of the town Šternberk in years 2010 – 2012 and contains proposals how to improve economic situation of the town. Work is divided into theoretical and practical part.

The theoretical part contains general terms about municipalities focusing on public administrative reform, economy and financial management of municipalities, their property and budget as well as methods of financial analysis and ratio indicators. The theoretical part is followed by practical part in which financial analysis of the town Šternberk is performed. Annual reports, budgetary projections and final accounts of the town became the main information sources to process the financial analysis.

Conclusion of the bachelor thesis contains detailed assessment of Šternberk economic situation during analysed period and suggestions how to improve situation in the following period.

Keywords: administration and autonomy, public administration reform, municipality, financial management and economy, the municipal budget, financial analysis

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ÚVOD DO VEŘEJNÉ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY	12
1.1 VYMEZENÍ STÁTNÍ SPRÁVY A JEJICH RYSŮ	12
1.2 VYMEZENÍ SAMOSPRÁVY A JEJICH RYSŮ	13
1.2.1 Území a občané samosprávných celků.....	13
1.2.2 Majetek a hospodaření s majetkem územních samosprávných celků	14
2 ÚČETNÍ REFORMA VEŘEJNÝCH FINANČÍ	15
2.1 REFORMA VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČR.....	15
2.2 REFORMA VEŘEJNÉ SPRÁVY V OBLASTI ÚČETNICTVÍ OD 1. 1. 2010	16
2.2.1 Odpisování	17
2.2.2 Metoda časového rozlišení	17
2.2.3 Metoda opravných položek	17
2.2.4 Metoda ocenění reálnou hodnotou	17
2.2.5 Další účetní změny v důsledku reformy.....	18
3 OBEC= ZÁKLADNÍ JEDNOTKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	19
3.1 PRÁVNÍ POSTAVENÍ OBCÍ.....	19
3.2 PŮSOBNOST OBCÍ.....	19
3.2.1 Samostatná působnost	19
3.2.2 Přenesená působnost	20
3.2.3 Druhy obcí:.....	21
3.2.4 Orgány obce	21
4 FINANČNÍ ŘÍZENÍ A HOSPODAŘENÍ OBCÍ	24
4.1 FINANČNÍ ŘÍZENÍ OBCÍ.....	24
4.2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	25
5 ROZPOČET OBCÍ	27
5.1 PŘÍJMY ROZPOČTU OBCÍ	27
5.2 VÝDAJE ROZPOČTU OBCÍ	27
6 FINANČNÍ ANALÝZA VE VEŘEJNÉM SEKTORU	28
6.1 CHARAKTERISTIKA FINANČNÍ ANALÝZY.....	28
6.2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	29
6.2.1 Rozvaha.....	29
6.2.2 Výkaz zisku a ztráty	29
6.2.3 Přehled o peněžních tocích.....	29
6.2.4 Výroční zpráva	29
6.3 METODY FINANČNÍ ANALÝZY.....	30
6.3.1 Fundamentální analýza podniku	30
6.3.2 Technická analýza	30
6.4 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	31
6.4.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů.....	31
6.4.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	31
6.4.3 Analýza poměrových ukazatelů	32

II PRAKTICKÁ ČÁST	34
7 MĚSTO ŠTERNBERK.....	35
7.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	35
7.1.1 Historie města.....	35
7.2 SWOT ANALÝZA ŠTERNBERKA	37
8 FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA ŠTERNBERKA	39
8.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	39
8.1.1 Analýza majetkové a finanční situace Šternberka.....	39
8.1.2 Analýza výnosů a nákladů	45
8.1.3 Analýza Výsledku hospodaření.....	48
8.1.4 Analýza Cash flow	49
8.2 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	50
8.2.1 Ukazatele zadluženosti.....	50
8.2.2 Ukazatele likvidity	52
8.2.3 Ukazatele rentability	53
8.2.4 Ukazatele aktivity.....	54
8.3 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY A NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERKA	55
9 ANALÝZA ROZPOČTU MĚSTA ŠTERNBERKA.....	59
9.1 ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ	59
9.2 ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ	60
9.3 ZHODNOCENÍ CELKOVÉHO ROZPOČTU	61
9.4 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	62
10 ZHODNOCENÍ CELKOVÉHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERKA A DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ	64
ZÁVĚR	66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	68
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	72
SEZNAM TABULEK.....	73
SEZNAM GRAFŮ	75

ÚVOD

Hlavním cílem mojí bakalářské práce je provést finanční analýzu města Šternberka a podle ní zjistit hospodářskou situaci města. Následně na základě výsledků finanční analýzy budou navržena doporučení na zlepšení hospodaření.

Hlavním zdrojem informací a podkladem pro zpracování této práce se pro mě staly výroční zprávy, závěrečné účty, rozpočtové výhledy města Šternberka a veřejně dostupné informace na stránkách Ministerstva financí ČR.

Práci jsem rozdělila na teoretickou a praktickou část. V rámci svojí teoretické části jsem vycházela z nastudované literatury, která se zabývá mojí problematikou. Teoretická část obsahuje charakteristiky veřejné správy a samosprávy, reformy veřejné správy, která je významná a má vliv na finanční analýzu, hospodaření a finančního řízení obcí, rozpočtu obcí. Závěr teoretické části je věnován finanční analýze, jejím metodám a poměrovým ukazatelům, které jsou stěžejním podkladem pro zpracování mojí praktické části.

Praktickou část jsem si rozdělila do čtyř hlavních kapitol. Nejprve se zabývám všeobecnými informacemi o Šternberku a jeho historii. Součástí je i SWOT analýza Šternberka, kde poukazuji na silné a slabé stránky města, jeho příležitosti a ohrožení. V druhé kapitole je provedena finanční analýza města Šternberka pro roky 2010 – 2012. Finanční analýzu jsem si rozdělila na analýzu absolutních a poměrových ukazatelů. V obou případech se hlavním zdrojem informací pro mě staly účetní výkazy města, které jsou zveřejněny na stránkách Ministerstva financí ČR. Třetí kapitola je zaměřena na analýzu rozpočtu města, jeho příjmů a výdajů v letech 2009 - 2012 a obsahuje také rozpočtový výhled města Šternberka do roku 2018.

V poslední části jsem uvedla zhodnocení výsledků finanční analýzy Šternberka v letech 2010 – 2012 a celkové zhodnocení hospodaření Šternberka včetně rozpočtového výhledu. Tato kapitola je dle mého názoru nejdůležitější částí celé mojí bakalářské práce, neboť naplňuje její hlavní cíl. Kromě zhodnocení hospodářské situace jsou v této části shrnuty i dosažené výsledky

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚVOD DO VEŘEJNÉ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY

Veřejná správa patří mezi hlavní pojmy správního práva v České republice. Veřejná správa se uskutečňuje prostřednictvím výkonné moci ve státě. Pro tuto výkonnou moc je typické, že se jedná hlavně o **veřejnou moc**. Touto veřejnou mocí disponuje na prvním místě stát a dále jím určené subjekty zmocněné ke správě veřejných záležitostí. (Průcha, 2004, s. 9).

1.1 Vymezení státní správy a jejich rysů

Státní správa je veřejnou správou a vykonává ji stát. Je také považována za jádro celé veřejné správy. Státní správa představuje formu činnosti státu a to takovou, jejímž posláním je uskutečnění výkonné moci ve státě. Státní správa v sobě spojuje jak prvky klasického řízení, tak prvky regulace. (Průcha, 2004, s. 12).

Řídící prvky v činnosti státní správy souvisí s její organizující povahou a projevují se v jejím cílovém zaměření. Státní správa se projevuje jako řízení, jestliže smyslem její činnosti jsou nově dosahované cíle. **Regulační prvky** v činnosti státní správy mají souvislost s jejím mocenským a ochranným působením. Státní správa tedy v sobě zahrnuje řízení a regulaci, které slouží k uskutečnění výkonné moci. (Průcha, 2004, s. 13).

Výkonný charakter státní správy znamená, že státní správa plněním svých úkolů provádí a zabezpečuje výkonnou státní moc. Státní správa však není jen čistě výkonná. Není pouze pasivní prováděcí činností, ale je i iniciační. Státní správa se totiž významným způsobem podílí na tvorbě státní politiky a také na tvorbě samotných zákonů. Samotná státní správa je také určována zákony. Ve výsledku státní správa obsah zákonů na jedné straně provádí a na druhé se jejich obsahem řídí. Tento charakter činnosti státní správy se nazývá podzákonný a je projevem vázanosti správy a zákony. (Průcha, 2004, s. 13).

Státní správa je vymezena jednak ve funkčním pojetí a také v organizačním pojetí. V organizačním pojetí je hierarchicky vybudována soustava příslušných státních orgánů. Činností a plněním úkolů orgánů státní správy dochází k realizaci vztahů státní správy. Činnost státní správy rozdělujeme na vnitřní a vnější. **Vnitřní činnost** je vnitřní organizační záležitostí a z hlediska plnění úkolů není hlavní činností, ale jejím posláním je zajistit fungování vlastního systému orgánů státní správy. **Vnější činnost** je hlavní činností a je zaměřená na usměrňování procesů, které se uskutečňují v jiné soustavě než je státní správa. (Průcha, 2004, s. 14).

Výkon státní správy je realizace vztahů s odlišným postavením subjektů a objektů této správy. **Subjektem** státní správy je sám stát, reprezentovaný příslušnými orgány státní správy. Prostřednictvím státní správy stát realizuje státní politiku ve vztahu k objektům. **Objekty** státní správy mají nezávislé postavení ve vztahu ke státní správě. (Průcha, 2004, s. 14-15).

1.2 Vymezení samosprávy a jejich rysů

Jedná se o oblast veřejné správy, která je svěřena takovým subjektům, kterých se bezprostředně týká. Jedná se tedy o obce, kraje a společenstva. Samospráva je uskutečňována jinými subjekty, než je tomu ve státní správě, která je vykonávána především státem. Občané žijící na daném území si spravují své záležitosti samostatně, prostřednictvím volených orgánů. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 27).

Základní principy územní samosprávy jsou definované Ústavou ČR, která rozlišuje dva základní stupně samosprávy:

1) Vyšší územní samosprávné celky = kraje

Kraje jsou územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu v takovém rozsahu, který stanovuje zákon, a které jsou v souladu s potřebami kraje.

2) Základní územní samosprávné celky = obce

Obce jsou celky občanů, kteří zde mají trvalý pobyt nebo osoby, které zde získali státní občanství. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 27).

1.2.1 Území a občané samosprávných celků

Každá část území v ČR patří určité obci, pokud zákon nestanovuje jinak. O územních změnách mohou rozhodovat občané, buď přímo (prostřednictvím referenda), nebo prostřednictvím volených orgánů (svých zastupitelů). (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 28).

K územním změnám může podle zákona dojít např. sloučením obcí, připojením obce, oddělením části obce nebo drobnými změnami hranic, aniž by docházelo ke sloučení. Území je možné měnit pouze zákonem. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 28)

Občanem obce, kraje je jakákoli fyzická osoba, která je státním občanem české republiky, a která má v dané obci, územním obvodu kraje trvalý pobyt. Občan obce, kraje, který

dosáhl věku 18 let má veškerá práva, která vyplývají ze zákona o obcích – krajích. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 28).

1.2.2 Majetek a hospodaření s majetkem územních samosprávných celků

Majetkem územních samosprávných celků je všechn majetek, který byl dané obci, kraji svěřen a majetek, který daná obec, kraj sama nahospodařila. Majetek tvoří věci movité, nemovité, různé finanční prostředky, majetková práva a příjmy. Součástí práva na samosprávu je právo vlastnit majetek a hospodařit dle rozpočtu. Toto právo je zaručené Ústavou ČR. Majetek si získává každá obec, kraj ze své vlastní činnosti. Do toho spadá i podnikatelská činnost. Obec, kraj má vlastní příjmy, které jsou definované zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Součástí majetku je také majetek, který je převeden státem a dotace ze státního rozpočtu, státních fondů. (Tomancová, Brtoun, Obrovský, 2009, s. 28-29).

2 ÚČETNÍ REFORMA VEŘEJNÝCH FINANČÍ

2.1 Reforma veřejné správy v ČR

V následující kapitola se bude zabývat reformou veřejné správy, kterou si Česká republika prošla od roku 1989. Zmiňuji tuto reformu, neboť bude mít vliv také na finanční analýzu, kterou se budu zabývat ve svojí praktické části.

Reforma veřejné správy v širším slova smyslu znamená proces přizpůsobování správy požadavkům, které jsou kladeny ze strany společnosti. Od roku 1989 u nás reforma veřejné správy proběhla ve dvou etapách. (Mates, 2007, s. 9).

Po roce 1989 bylo nutné v ČR předělat systém zákonodárné, výkonné a soudní moci a zároveň obnovit právo občanů na samosprávu. Reforma veřejné správy měla také souvislost se zrušením okresních a krajských národních výborů začátkem 90. let. 20. století. Hlavní problémem veřejné správy v 90. letech byla relativně dost vysoká míra centralizace v rozhodování, což mělo být vyřešeno vznikem krajů, na které by byly přeneseny některé kompetence. Dalším významným problémem, se kterým se v té době veřejná správa potýkala, bylo, že stát měl velké kompetence ve srovnání s kompetencemi, které měla územní samospráva. Nízká odborná úroveň pracovníků ve výkonných orgánech veřejné správy byla také důležitým problémem ve veřejné správě. (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 100).

Tyto výše zmíněné problémy se reforma veřejné správy snaží řešit v jednotlivých etapách. Nyní si uvedme příklady, na které se reforma veřejné správy zaměřovala:

- „Změny územního členění
- Oddělení státní správy a územní samosprávy
- Vytvoření legislativních a ekonomických předpokladů zajišťujících fungování územní samosprávy
- Tvorba nové struktury státní správy
- Dekoncentrace (přesun části pravomocí na obce a kraje)
- Decentralizace ve veřejné správě, přesun kompetencí ze strany státu na územní samosprávu
- Začlenění regionální politiky do hospodářské politiky státu
- Vytvoření vyšších územních samosprávných celků – 13 krajů + Praha
- Reformu v hospodaření obcí a krajů (snaha o zvýšení finanční soběstačnosti)
- Reformu organizací ve veřejném sektoru a způsobu jejich financování

- Zkvalitnění informační soustavy ve veřejné správě
- Zkvalitnění veřejné kontroly“ (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 100-102)

Obnovou krajského zřízení a řešení problémů spojených se vznikem krajů se zabývá **první fáze reformy veřejné správy**. V této etapě bylo dosaženo jak decentralizovaného, tak dekoncentračního efektu. V rámci decentralizace byly přeneseny některé kompetence do samostatné působnosti krajů a v rámci dekoncentrace kompetence přešly do přenesené působnosti krajů. Dekoncentrační efekt byl výraznější. Kromě přenosu kompetencí z ústředních orgánů byly na kraje přeneseny i kompetence z okresních úřadů. (Provazníková, 2009, s. 35-36).

Druhá fáze reformy veřejné správy se týkala především okresů. Základem druhé fáze bylo zrušení okresních úřadů a přesun jejich kompetencí na jiné orgány veřejné správy. To však vyžadovalo jisté legislativní i praktické kroky. Legislativním krokem byl přesun kompetencí z okresních úřadů na obce s rozšířenou působností. V souvislosti s tím došlo také k rozdělení jejich majetku mezi obce s rozšířenou působností a k přesunu pracovníků z okresních úřadů do těchto obcí. (Provazníková, 2009, s. 36).

Jestliže má být reforma veřejné správy a územní samosprávy úspěšná je nutné sledovat a analyzovat její kroky v praxi. V současnosti pokračuje proces decentralizace, který se dotýká mnoha orgánů státu a územní samosprávy. Již nyní je také jasné, že bude pokračovat reformování státu a také reforma územní samosprávy. V současnosti je v řešení reforma veřejných financí. Na úrovni územní samosprávy to bude znamenat zkvalitnění při zajišťování lokálních a regionálních veřejných statků a tím zajistit vyšší hospodárnost obcí a krajů. (Peková, 2011, s. 79-81)

2.2 Reforma veřejné správy v oblasti účetnictví od 1. 1. 2010

Jednou z největších změn, kterou reforma veřejné správy přinesla v oblasti účetnictví je zavedení akruálního principu. V důsledku akruálního principu obce začaly využívat zcela nové účetní metody. Uvedme si příklady:

- „Uplatnění reálné hodnoty majetku určeného k prodeji
- Metoda opravných položek
- Metoda odpisů
- Metoda rezerv
- Metoda časového rozlišení“ (Svoboda,[2010(2)])

2.2.1 Odpisování

Odpisování majetku obcí představuje jednu z největších účetních reforem, neboť se tímto krokem přibližuje účetnictví státu aktuálnímu principu účetnictví. Dosud územně samosprávné celky odpisovaly pouze v rámci svojí hospodářské činnosti. Od roku 2011 se odpisování začalo používat i jejich hlavní činnosti. Díky odpisům obce nyní dovedou zjistit rozsah financí, kterou jsou nutné pro udržení a případně rozšíření jejich majetkového fondu. (Úplné Znění, 2014, s. 322-326).

2.2.2 Metoda časového rozlišení

Časové rozlišení zajišťuje přiřazování nákladů a výnosů do období, se kterým věcně a časově souvisí. Navíc obce účtují o nákladech a výnosech bez ohledu na to, zda byly zaplacené nebo přijaty. Což je velkou výhodou, neboť se výrazně snižuje riziko zkreslení výsledku hospodaření. Metodu časového rozlišení účetní jednotky nepoužijí v případech, kdy náklady na získání informace převýší výnosy, které z této informace vyplývají a zároveň tuto informaci považují za bezvýznamnou. Proto by si účetní jednotka ve své vnitřní směrnici měla stanovit případy, ve kterých bude o časovém rozlišení účtovat vždy (např. náklady na služební cesty, nájemné, leasing, provozní dotace...), a u kterých naopak časové rozlišení nepoužije (např. nákup kancelářských potřeb, předplatné časopisů, novin...). (Úplné Znění, 2014, s. 95).

2.2.3 Metoda opravných položek

Opravné položky se používají v případech, pokud došlo během účetního období k dočasnému snížení hodnoty majetku. Představují tedy jakési riziko snížení hodnoty majetku. Opravné položky se vytvářejí při inventarizaci majetku, kdy se posuzuje jejich výše a odůvodněnost. Opravné položky se nevytvářejí k majetku, který je oceňován reálnou hodnotou nebo ekvivalencí. U pohledávek se vytváří opravná položka ve výši 10% za každých ukončených 90 dnů po splatnosti pohledávky. (Úplné Znění, 2014, s. 70-72).

2.2.4 Metoda ocenění reálnou hodnotou

Reálnou hodnotou se u nás oceňuje majetek, který je určený k prodeji. V případě obcí se reálnou hodnotou oceňují cenné papíry určené k obchodování, majetkové cenné papíry bez podstatného nebo rozhodujícího vlivu a majetek určený k prodeji. Povinnost přecenit majetek na reálnou hodnotu pro územně samosprávné celky, tedy kraje a obce, nastala k 31. 12. 2010. (Schneiderová, Nejezchleb, 2010, s. 70-79).

2.2.5 Další účetní změny v důsledku reformy

Bylo stanoveno, že územně samosprávné celky musí postupovat podle standardů vždy. Změny nastaly i u směrné účtové osnovy, ve které se zavedly výnosové a nákladové účty. Účetní závěrka byla rozšířena o přehled o peněžních tocích a změnách kapitálu a příloha byla značně rozšířena. Reformou vznikla obcím také povinnost zveřejňovat informace do centrálního systému účetních informací státu. Dále byly zavedeny rezervy k pokrytí budoucích závazků, u kterých je pravděpodobné, že nastanou. U pohledávek a závazků je nutné odlišovat dlouhodobost a krátkodobost a účetnictví bylo rozšířeno o podrozvahové účetnictví. Kromě ocenění reálnou hodnotou bylo zavedeno také ocenění ve výši 1 Kč, kterou se oceňují kulturní památky a předměty kulturní povahy. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 29-49).

3 OBEC= ZÁKLADNÍ JEDNOTKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

3.1 Právní postavení obcí

Obce se staly součástí územní samosprávy roku 1849. Jejich postavení v rámci veřejné správy bylo zakotveno v tzv. prozatímním obecním zákoně. Samospráva na úrovni obcí se u nás používala v různých podobách až do roku 1945. Od roku 1945 byla nahrazena činností národního výboru. Národní výbory u nás fungovaly až do roku 1990, kdy po ukončení jejich činnosti došlo k obnovení postavení obcí v územní samosprávě. (Průcha, 2004, s. 49).

V současnosti jsou obce upraveny zákonem č.128/2000 Sb. O obcích. Obce jsou tímto zákonem považovány za základní jednotky územního samosprávného společenství občanů. Mají povahu veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a vystupuje v právních záležitostech svým jménem a na vlastní odpovědnost. (Průcha, 2004, s. 49-50).

3.2 Působnost obcí

Při výkonu místní správy plní obce úkoly, které jsou vymezeny tzv. působností obce. Působnost obce je právně vymezený okruh společenských vztahů a rozsah činností, v nichž obec uplatňuje svoji pravomoc. (Průcha, 2004, s. 51).

3.2.1 Samostatná působnost

Je definována v zákonech jako péče o vytváření vhodných podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, které jsou v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany zdraví, dopravy, potřeby informací, výchovy a vzdělání, kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Do samostatné působnosti patří:

- Hospodaření obce
- Rozpočet a závěrečný účet obce
- Peněžní fondy obce
- Právnícké osoby obce a organizační složky obce
- Osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce
- Organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu
- Vydávání obecně závazných vyhlášek obce

- Místní referendum
- Obecní policie
- Ukládání pokut za správní přestupky
- Program rozvoje územního obvodu obce
- Územní plán obce, regulační plán a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou
- Spolupráce s jinými obcemi

Dále do samostatné působnosti obce můžeme zařadit dle zvláštních zákonů:

- Místní poplatky
- Zřizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečení úkolů požární ochrany obce
- Zajišťování připravenosti obce na mimořádné události a podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva
- Zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol a zařízení jim sloužících
- Zřizování zdravotnických zařízení a ochrana veřejného zdraví
- Ochrana před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (Provazníková, 2007, s. 29-30).

Obec spravuje samostatně záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejich občanů, pokud nejsou svěřeny krajům a pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Pokud zákon nestanoví, jestli se jedná o samostatnou nebo přenesenou působnost, tak platí, že jde vždy o samostatnou působnost. (Provazníková, 2007, s. 30).

3.2.2 Přenesená působnost

V rámci přenesené působnosti, obce vykonávají státní správu, která jim byla svěřena státem. Obce tedy vykonávají činnost jménem státu a plní jeho úkoly. Přenesená působnost je obvykle vykonávána prostřednictvím obecního úřadu a pro výkon této působnosti obce dostávají státní příspěvky. Do přenesené působnosti obce spadá vydávání nařízení obcí k provedení zákonů a současně se řídí zákony a jinými právními předpisy, respektují usnesení vlády, směrnice ministerstev a opatření kontrolních orgánů. Dle rozsahu působnosti, kterou obce mají, se obce dělí na:

- Obce I. stupně
- Obce II. stupně (= s pověřeným osobním úřadem)

- Obce III. stupně (= s rozšířenou působností). (Ekologický právní servis, © 2005 – 2014).

3.2.3 Druhy obcí:

- Obce, které nejsou městy
- Města
- Obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností
- Statutární města
- Hlavní město Praha. (Peková, 2004, s. 80).

3.2.4 Orgány obce

Zastupitelstvo obce:

Je volený orgán obce. Počet členů zastupitelstva závisí na počtu obyvatel a na velikosti územního obvodu obce. K jeho pravomocem patří, že může rozhodovat o všech samosprávných záležitostech vyjma těch, které patří do rozhodovacích pravomocí zastupitelstva kraje jako jeho vyššího samosprávného celku. V mezích zákona může obecní zastupitelstvo přenést část svých pravomocí na radu obce.

Zastupitelstvo obce v rámci svojí samostatné působnosti rozhoduje a schvaluje:

- Program rozvoje obce
- Rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období
- Rozpočtová opatření
- Výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu
- Přijetí nebo převzetí úvěru, půjčky, dluhu, poskytnutí dotace
- Poskytnutí půjčky
- Smlouvy o poskytnutí dotace
- Emisi komunálních dotací. (Peková, 2004, s. 86–88).

Rada obce:

Je výkonným orgánem obce. V rámci samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu a v rámci přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona. Rada obce může mít 5–11 členů. V jejím čele stojí starosta obce a jeho zástupci – místostarostové a členové.

Pravomoci rady obce v souvislosti s hospodařením obce:

- Zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření

- Plní funkci zakladatele nebo zřizovatele
- Rozhoduje o záležitostech obce
- Ukládá pokuty v samostatné působnosti
- Vydává nařízení obce v přenesené působnosti
- Zřizuje výkonné orgány obecního úřadu. (Peková, 2004, s. 89-90).

Starosta:

Zastupuje obec navenek a je uznáván jako statutární orgán obce. Jestliže není v obci zřízena funkce tajemníka, tak řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a vykonává funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Mezi jeho pravomoci patří:

- Svolává zastupitelstvo obce
- Svolává a řídí schůze rady
- Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu
- Odpovídá za provedení auditu hospodaření obce. (Peková, 2004, s. 90).

Obecní úřad:

Jde o orgán obce úředního typu, který zabezpečuje plnění úkolů obce úředního charakteru v přenesené i samostatné působnosti. Je členěn na odbory i oddělení a tvořen starostou, který stojí v čele obecního úřadu, místostarostou a dalšími zaměstnanci obce. (Průcha, 2004, s. 52-53).

Odbory:

Jsou výkonné orgány obce. Jejich počet a náplň jejich činnosti závisí na velikosti obce, rozsahu samostatné a přenesené působnosti. Spolupráce odborů je důležitá zejména z hlediska efektivity řízení obce.

Zákon o obcích stanovuje, že k výkonu některých odborných funkcí je požadována odborná způsobilost, což by mělo přispět ke kvalitnějšímu výkonu veřejné správy na obecní úrovni. (Peková, 2004, s. 91-93).

Výbory:

Patří mezi kontrolní a poradní orgány obce. Přesněji jedná se o iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Jejich počet není nikterak stanoven a závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce. Ze zákona však musí být zřízen finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor se zaměřuje na kontrolu hospodaření s majetkem obce a kontrolní výbor má za úkol

kontrolovat usnesení zastupitelstva a rady obce zda jsou v souladu s příslušnými právními předpisy. Jestliže v daném územním obvodu žije více jak 10% národnostní menšiny, tak se ze zákona musí zřizovat také výbor pro národnostní menšiny. (Peková, 2004, s. 93).

Komise:

Na jedné straně jsou iniciativními a poradními orgány, které mají oprávnění předkládat návrhy v rámci samostatné působnosti obce. Na druhé straně jsou také výkonnými orgány v rámci přenesené působnosti obce, a kteří jsou odpovědni starostovi. Zřizování komisí není zákonem nikterak stanoveno. (Peková, 2004, s. 93).

4 FINANČNÍ ŘÍZENÍ A HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Finanční řízení a hospodaření obcí má souvislost s poskytováním veřejných prostředků. Jejich význam je podobný, ale zároveň se odlišuje. Zatím co finanční hospodaření představuje především dodržování právních předpisů, tak finanční řízení se zaměřuje na to, aby chod dané organizace byl především efektivní. Finanční řízení k tomu využívá celou řadu nástrojů včetně finanční analýzy, která bude hlavním úkolem praktické části této práce. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 10-11).

4.1 Finanční řízení obcí

Obce jakožto neziskové organizace jsou oproti podnikatelským subjektům vystavovány většímu tlaku na spolufinancování případně na předfinancování projektů. Přestože obce nejsou zřizovány za účelem dosažení zisku, tak management finančního řízení musí řídit svou činnost efektivně. Oproti podnikatelským subjektům má však jednu velkou nevýhodu a to, že nemá tak propracovaný systém účetních metod. Další velkou nevýhodou ve finančním řízení obcí je existence práva, které toto řízení významně ovlivňuje a proces rozhodování zpomaluje. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 11).

Nástroje využívané ve finančním řízení obcí musí být přizpůsobeny a respektovat specifika neziskových organizací. Proto většinu ukazatelů, které se využívají v podnikatelském sektoru, je nutné modifikovat. U neziskových organizací je tvorba zisku v hlavní činnosti a tedy hospodářský výsledek sporný, neboť účelem těchto organizací je především vyrovnané hospodaření a hospodárné využívání majetku. Samozřejmě obce jakožto neziskové organizace mohou provozovat ziskovou činnost. V tom případě hovoříme o tzv. doplňkové činnosti. Za hlavní činnost se považuje ta, pro kterou byla účetní jednotka zřízena. Zisk, který obce získávají z provozu své doplňkové činnosti, mohou využít pouze pro rozvoj a podporu hlavní činnosti. Je důležité, aby v účetnictví byla hlavní činnost a doplňková činnost sledována zvlášť, avšak způsob účtování je totožný. Je třeba dodržet jednu hlavní zásadu a to, že náklady v doplňkové činnosti nesmí být pokryty veřejnými prostředky. Z toho všeho vyplývá, že účelem doplňkové činnosti tedy není maximalizace zisku, nýbrž využití volných kapacit obce, které umožní přiřadit vlastním výnosům náklady, které by musely být hrazeny z hlavní činnosti, pokud by doplňková činnost neexistovala. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 11-12).

Žádné finanční řízení se neobejde bez informací, které poskytuje účetnictví prostřednictvím finančních výkazů. Finanční účetnictví poskytuje informace o majetku, závazcích, zdrojích krytí majetku, nákladech a výnosech obce. Manažerské účetnictví zase poskytuje informace o průběhu hospodářských činností uvnitř obcí. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 12).

4.2 Hospodaření obcí

Hospodaření obcí vychází z ročního rozpočtu, který vychází z rozpočtového výhledu. Zároveň **rozpočtový výhled** je určený pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření obcí. Rozpočtový výhled vzniká na základě uzavřených smluv a přijatých závazků na 2-5 let, které následují po roce, na který je sestavován roční rozpočet.

Rozpočet obcí představuje finanční plán, kterým se řídí financování činnosti obcí po dobu jednoho roku. Rozpočtový rok je totožný s kalendářním a obsahuje informace o příjmech a výdajích obcí. Bývá sestavován jako vyrovnaný, může být schválen i jako přebytkový v případě, že některé příjmy daného roku budou využity až v následujících letech nebo pokud jsou určeny ke splacení jistin přijatých úvěrů minulých let. Kromě vyrovnaného a přebytkového rozpočtu se můžeme setkat i se schodkovým rozpočtem, který však může být schválen jen v případě, že schodek bude možné uhradit, buď finančními prostředky z předchozích let, nebo smluvně zajištěnou půjčkou, úvěrem či poskytnutou návratnou finanční výpomocí.

Obsahem rozpočtu je přehled příjmů a výdajů a dalších peněžních operací, včetně tvorby a použití peněžních fondů. Obec může využít také prostředky, které jí byly poskytnuty prostřednictvím Národního fondu. V případě, že dojde k časovému nesouladu mezi čerpáním rozpočtových výdajů a plněním rozpočtových příjmů, tak obec může ke krytí těchto výdajů použít poskytnutou návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje či jiné obce. Takováto návratná finanční výpomoc je bezúročná a její opožděné splacení je považováno za zadržení finančních prostředků. Po schválení rozpočtu obec finančně hospodaří v souladu s daným schváleným rozpočtem, a tedy vykonává kontrolu svého hospodaření podle zvláštního právního předpisu, který upravuje finanční kontrolu ve veřejné správě v průběhu celého rozpočtového roku. Může se stát, že po schválení rozpočtu může být rozpočet také změněn. Tato situace může nastat pouze v případech, že došlo ke změnám v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem nebo nastaly změny

v právních předpisech, které ovlivňují výši rozpočtových příjmů nebo výdajů či změny objektivně působících skutečností, které ovlivňují plnění rozpočtu.

Změny v rozpočtu se provádějí **rozpočtovými opatřeními**. Po skončení kalendářního roku bývají informace o ročním hospodaření zpracovávány do závěrečného účtu, který obsahuje údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby, dále údaje o hospodaření s majetkem a ostatních finančních operacích. Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ve vztahu ke státnímu rozpočtu a dalším rozpočtům, Národnímu fondu a k hospodaření dalších osob. Obce mají rovněž povinnost si nechat přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok a zpráva o přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu. (Otrusinová, Kubíčková, 2011, s. 13-17).

5 ROZPOČET OBCÍ

V téhle kapitole se zaměřím na rozpočet obcí, neboť rozpočet je jeden ze základních podkladů pro zpracování finanční analýzy, a proto je důležité věnovat se jeho struktuře. Zaměřím se jednak na příjmy rozpočtu obce, výdaje a rozpočtový proces.

Obec je veřejnoprávní korporace, která má svůj rozpočet a vlastní majetek. Rozpočty obcí a krajů jsou upraveny zákonem č. 250/2000 Sb., O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon říká, jakou funkci, obsah a postavení mají rozpočty obcí a krajů a určují pravidla pro jejich hospodaření s finančními prostředky. (Pospíšil, 2013, s. 60).

Rozpočet obcí je finanční plán, podle kterého se obce řídí ve své finanční činnosti. Jeho rozpočtový rok je totožný s kalendářním rokem. Rozpočet může být **vyrovnaný, přebytkový** a případně i **schodkový**. Přebytkový rozpočet může být schválen v případě, že příjmy daného roku budou s jistotou využity v následujících letech nebo jsou určeny ke splácení úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet může být schválen pouze tehdy, jestliže schodek bude možné uhradit peněžními prostředky z minulých let, nebo návratnou finanční výpomocí, úvěrem nebo půjčkou. Obsahem rozpočtu jsou příjmy, výdaje, tvorba a použití peněžních fondů. Podnikatelská činnost obce je sledována mimo rozpočet obce, ale její výsledek je promítnut do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu obce. (Pospíšil, 2013, s. 61).

5.1 Příjmy rozpočtu obcí

Rozpočtové příjmy obcí jsou členěny na základě rozpočtové skladby. Příjmy obce můžeme rozdělit na **běžné, kapitálové a ostatní**. Mezi běžné příjmy řadíme daňové, které jsou pro obce rozhodujícím zdrojem příjmů, dále nedaňové a dotace. Do kapitálových příjmů patří především příjmy z prodeje majetku, akcií a majetkových podílů, přijaté úvěry či přijaté splátky půjček. (Peková, 2004, s. 234).

5.2 Výdaje rozpočtu obcí

Rozpočtové výdaje můžeme také rozdělit na **běžné, kapitálové a ostatní**. Největší položku v běžných výdajích zaujímají mzdové náklady a služby. Kapitálové výdaje jsou zastoupeny zejména výdaji na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a splátkami úvěrů, které obec potřebuje zejména pro realizaci některých projektů. (Peková, 2004, s. 234).

6 FINANČNÍ ANALÝZA VE VEŘEJNÉM SEKTORU

V následující kapitole se budu zabývat finanční analýzou veřejného sektoru z teoretického pohledu. Tato kapitola je výchozí kapitolou pro moji finanční analýzu města Šternberka, kterou se budu zabývat ve svojí praktické části.

Podstatné je si uvědomit, že v rámci analýzy veřejných financí se ekonomové snaží odhalit nejen efekty vládních zdanění a výdajových aktivit, ale i to co měly způsobit, tedy jejich účinek. Názor na to, jak by měla vláda fungovat ve veřejné sféře je ovlivněn ideologickými pohledy jednotlivců a státu a jejich vzájemného vztahu. (Rosen, Gayer, 2010, s. 3).

6.1 Charakteristika finanční analýzy

Finanční analýza ve veřejném sektoru má určité odlišnosti a specifika na rozdíl od běžné finanční analýzy podniku. Slouží především ke kvalitnějšímu finančnímu rozhodování na každé úrovni územní samosprávy. V rámci veřejné správy je finanční analýza významným nástrojem řízení. Není postavená pouze na analýze minulého hospodaření, ale snaží se odhalit pozitiva i negativa, která minulé hospodaření zásadně ovlivnila. Můžeme říci, že jejím cílem je tyto negativní faktory ovlivňující hospodaření odstranit a dané pozitivní faktory posílit. Není určena pouze pro volené a výkonné orgány územní samosprávy z hlediska rozhodnutí, jaká opatření mají přijmout pro zlepšení budoucího hospodaření. Kvalitní finanční analýza představuje účinnou kontrolu a je důležitým předpokladem pro využívání návratných finančních prostředků.

Mezi hlavní oblasti finanční analýzy ve veřejném sektoru patří:

- Analýza běžného hospodaření
- Analýzy investiční činnosti a jejího financování
- Analýza hospodaření s majetkem

Dále se soustřeďuje na:

- Analýzu příjmů a výdajů
- Analýzu majetkové struktury
- Analýza dluhů a způsob umořování
- Analýza dosahovaných úspor
- Analýzu nákladů a výnosů

- Analýzu výsledku hospodaření...atd. (Kadeřábková, Mates, Wokoun, 2004, s. 277-279).

6.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Finanční analýza ve veřejném sektoru je propojena především s analýzou příjmů a výdajů. Tok těchto peněžních prostředků v rámci hospodaření každé obce, kraje je zachycen v účetních výkazech, které jsou hlavním zdrojem informací pro finanční analýzu. Finanční analýza poté vyhodnocuje všechny údaje, které jsou zachyceny v těchto výkazech a které musí všechny územně samosprávné jednotky ze zákona sestavovat. Obce mají povinnost sestavovat rozvahu, výkaz zisku a ztráty a je dobré sledovat také přehled o peněžních tocích neboli cash flow. (Kadeřábková, Mates, Wokoun, 2004, s. 279).

6.2.1 Rozvaha

Je základní účetní výkaz, který poskytuje informace o složení majetku obce a zdrojích krytí tohoto majetku. Je vždy sestavována k určitému dni a platí zde bilanční princip, tedy, že aktiva se musí rovnat pasivům. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 23).

6.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Poskytuje informace o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření v daném účetním období obce. Výnosy můžeme definovat jako peněžní prostředky, které obec získala ze všech svých činností za dané účetní období. Náklady jsou zase peněžní prostředky, které obec musela vynaložit na to, aby dosáhla výnosu. Výsledek hospodaření pak představuje rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady. Výkaz zisku a ztráty může být buď v druhovém členění, nebo v účelovém členění. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 37).

6.2.3 Přehled o peněžních tocích

Poskytuje nám informace o příjmech a výdajích, které obec měla v příslušném účetním období. Představuje významný element ve finančním řízení, finanční analýze a souvisí se zajišťováním likvidity obce. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 47).

6.2.4 Výroční zpráva

Je určena jak interním uživatelům, tak externím (investoři, banky, dodavatelé...). Poskytuje informace o finanční pozici a výsledcích finančního hospodaření obce za příslušné období. Účelem výroční zprávy je komplexně a přehledně informovat o vývoji výkonnosti,

činnosti a hospodaření příslušné účetní jednotky. Zároveň poskytuje také nefinanční informace, jako jsou skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni, o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje či o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí. (Mrkvička, Kolář, 2006, s. 31-32).

6.3 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy můžeme rozdělit na **kvalitativní tzv. fundamentální analýzu a kvantitativní tzv. technickou analýzu**. (Sedláček, 2011, s. 7).

6.3.1 Fundamentální analýza podniku

Je založena na rozsáhlých znalostech ekonomických a mimoekonomických jevů, na zkušenostech odborníků, na odhadech i citech pro danou situaci a trendy. Zaměřuje se na zpracování kvalitativních údajů a východiskem této analýzy je identifikace prostředí, ve kterém se podnik, či obec nacházejí. Kvalitativní analýza vytváří základ pro technickou finanční analýzu. (Sedláček, 2011, s. 7-9).

„Jde zejména o analýzu vlivu:

- Vnitřního a vnějšího ekonomického prostředí
- Právě probíhající fáze života podniku či obce
- Charakteru cílů.“ (Sedláček, 2011, s. 7).

6.3.2 Technická analýza

Využívá matematické a statistické metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických údajů, které jsou následně kvalitativně posuzovány. (Sedláček, 2011, s. 9).

„Podle účelu ke kterému analýza slouží, a podle dat, která používá, se rozlišuje:

- 1) Analýza absolutních ukazatelů (stavových i tokových)**
 - Analýza trendů (horizontální analýza)
 - Procentní rozbor (vertikální analýza)
- 2) Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)**
- 3) Analýza poměrových ukazatelů**
 - Rentability
 - Aktivity
 - Zadluženosti a finanční struktury

- Likvidity
- Kapitálového trhu
- Provozní činnosti
- Cash flow

4) Analýza soustav ukazatelů

- Pyramidové rozklady
- Komparativně analytické metody
- Matematicko-statistické metody
- Kombinace metod.“ (Sedláček, 2011 s. 10).

6.4 Ukazatele finanční analýzy

6.4.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Zahrnuje v sobě vertikální a horizontální analýzu. Zatím co horizontální analýza se zabývá časovými změnami absolutních ukazatelů, tak vertikální analýza se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů. Tato metoda umožňuje srovnatelnost účetních výkazů s předchozím obdobím a posuzuje se při tom jak struktura aktiv, tak struktura pasiv. Struktura aktiv informuje do čeho podnik či obec investovala svěřený kapitál a do jaké míry byla zohledňována výnosnost. Struktura pasiv informuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Tady platí, že cizí a krátkodobé financování je levnější a čím je doba splatnosti určitého zdroje delší, tím je dražší. (Růčková, 2011, s. 43-44).

6.4.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Zaměřuje se na analýzu takových výkazů, které v sobě obsahují tokové veličiny. Jedná se tedy o výkaz zisku a ztráty a výkaz přehledu o stavu peněžních prostředků. Používá se samozřejmě také rozvaha. (Růčková, 2011, s. 44).

Tato analýza se označuje také jako analýza fondů finančních prostředků. Pojem „fondy“ ve finanční analýze znamenají ukazatele zjištěné jako rozdíly mezi položkami aktiv a pasiv. Mezi nejčastější fondy patří:

- Čistý pracovní kapitál
- Čisté pohotové prostředky
- Čisté peněžně pohledávkové fondy (Pilařová, Pilátová, 2013, s. 155-156).

6.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů umožňuje získat rychlou představu a finanční situaci a postavení podniku či obce. Podstatou této analýzy je dát do poměru jednotlivé položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty případně cash flow. Poměrové ukazatele jsou zastoupeny skupinou ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 84).

Ukazatele zadluženosti:

Slouží pro zjištění výše rizika, které obec či podnik podstupuje při dané struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Čím vyšší zadluženost obec má, tím vyšší riziko podstupuje, protože musí být schopna vždy a včas hradit své závazky. Určitá výše zadluženosti je však přípustná, neboť cizí kapitál je levnější než ten vlastní. Úroky z cizího kapitálu totiž snižují daňové zatížení obce, protože úrok je součástí nákladů, který snižuje zisk. Na druhou stranu z hlediska rizikovosti je vlastní kapitál nejméně riskantní, a tedy nejbezpečnější zdroj financování, neboť nevyžaduje splacení a stálé úrokové platby. Cílem každé obce nebo firmy by měla být snaha najít co nejvýhodnější poměr vlastního a cizího kapitálu. Mezi významné ukazatele zadluženosti patří:

- Celková zadluženost
- Míra zadluženosti
- Úrokové krytí
- Doba splácení dluhů
- Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem
- Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 84-88).

Ukazatele likvidity:

Tyto ukazatele vyjadřují schopnost obce či podniku hradit včas své závazky. Poměřují to, co je možné platit s tím, co je nutné zaplatit. Ukazatele obsahují v čitateli obvykle oběžná aktiva a ve jmenovateli krátkodobé cizí zdroje. Krátkodobé cizí zdroje jsou zastoupeny krátkodobými závazky, bankovními úvěry či finančními výpomocemi. Mezi hlavní ukazatele likvidity patří:

- Běžná likvidita (likvidita III. stupně)
- Pohotová likvidita (likvidita II. stupně)

- Okamžitá likvidita (likvidita I. stupně). (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 91-92).

Ukazatele rentability:

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu měří schopnost vytvářet nové zdroje. Vyjadřuje míru zisku, které v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. Mezi hlavní ukazatele můžeme zařadit:

- Rentabilitu tržeb
- Rentabilitu celkového kapitálu (Return On Assets = ROA)
- Rentabilitu vlastního kapitálu (Return On Equity = ROE). (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 98-100).

Ukazatele aktivity:

Tyto ukazatele slouží ke zjištění, zda velikost jednotlivých položek aktiv v rozvaze je přímo úměrná současným nebo budoucím hospodářským aktivitám. Můžeme tedy říci, že ukazatele aktivity měří schopnost obce či podniku využívat vložené prostředky. K hlavním ukazatelům patří:

- Obrat aktiv
- Obrat dlouhodobého majetku
- Doba obratu zásob
- Doba obratu pohledávek
- Doba obratu závazků. (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 103-105).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 MĚSTO ŠTERNBERK

7.1 Základní informace

Město Šternberk leží na Moravě, na úpatí nízkého Jeseníku a v blízkosti města Olomouc. Nadmořská výška města činí 268 m. n. m. První zmínka o Šternberku pochází z roku 1296. V roce 1991 byla ve Šternberku prohlášena městská památková zóna o celkové rozloze 78 ha, ve které můžeme najít 61 kulturních památek. V roce 2008 byl Šternberk oceněn titulem historické město roku. (Město Šternberk, © 2014).

Šternberk je známý především díky závodům automobilů do vrchu na trati Ecce homo, které mají více než stoletou tradici. Vzhledem k jeho výhodné poloze ve středu Moravě nabízí ideální podmínky pro poznávání okolí, cykloturistiku a další výlety. Najdeme zde naučné stezky jako je Prabába či Zelená stezka, kde se nachází informační tabule, ve kterých se návštěvníci mohou dozvědět informace o místní flóře, fauně a historii regionu. K dominantním památkám města patří hrad Šternberk, chrám Zvěstování Páně s objektem bývalého kláštera, morový sloup na Horním náměstí před radnicí či klasicistní domy, které jsou součástí památkové zóny. Působí zde také velké množství uměleckých spolků a zajímavých organizací, které se podílejí na kulturním životě jak města, tak celého regionu. (Město Šternberk, © 2014).

K místním částem Šternberka patří Dalov, Krakořice, Chabičov a Těšíkov. Celková rozloha města činí 48,793 km² a celkový počet obyvatel k 1. 1. 2014 byl 13 629. Šternberk patří mezi obce s rozšířenou působností. Obvod obce s rozšířenou působností tvoří celkem 21 obcí, mezi které patří město Šternberk, město Moravský Beroun a 19 dalších obcí. Obvod je rozdělen na dva hlavní obvody pověřených městských úřadů.

1. Obvod pověřeného městského úřadu Šternberka
2. Obvod pověřeného městského úřadu Moravský Beroun (Město Šternberk, [2014]).

7.1.1 Historie města

Jak jsem se již zmínila, tak první historická zmínka o Šternberku pochází z roku 1296, kdy jeho budovatelé s velkou pravděpodobností navázali na osídlení gotického hradu, založeného v letech 1253-1269 pány ze Šternberka. Městské právo a s tím související soudní a správní autonomii získalo město od své vrchnosti v roce 1409.

Šternberk měl a má významnou polohu, která v historii znamenala kromě prosperity také ohrožení. Šternberk se stal opěrným bodem sloužícím mnoha vojskům, jak za husitských válek v 15. století, tak za třicetileté války v 17. století. V roce 1627 došlo k nejničivějšímu požáru ve Šternberku a to při dobývání města, které bylo obsazené dánským císařským vojskem. Po těchto válkách a existenci smrtelné nemoci moru docházelo k postupnému snižování počtu obyvatel. V 16. a 17. století ve městě žili přistěhovalci z Německa a Slezska, kteří městu vtiskli německý ráz. V roce 1805, v době napoleonských válek se ve Šternberku sešel car Alexandr s rakouským císařem Františkem. Šternberk byl v té době dějištěm přesunů zúčastněných armád.

V první polovině 19. století se ve městě rozvíjel především textilní průmysl a prosperita města byla tak spjata hlavně s výrobou bavlněných látek. V letech 1861 – 1865, kdy probíhala občanská válka v USA, došlo k přerušení dovozu bavlny a tím došlo k výrobní krizi. Město bylo v minulosti proslulé také díky hodinářskému průmyslu, který zajišťovala firma Prim, která se stala světově známou díky své kvalitě i ceně. Postupem času začal hodinářský průmysl upadat a s ním také proslulé městské lázně. Ve druhé polovině 19. století se Šternberk stal okresním městem, kterým je dodnes. (PROXIMA Bohemia, ©2009).

7.2 SWOT analýza Šternberka

Tabulka 1: SWOT analýza Šternberka (Město Šternberk, © 2007, vlastní zpracování)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitní životní prostředí díky pohoří Jeseníky - výhodná poloha vůči Olomouci - flexibilita obyvatelstva (dojíždění za prací do krajského města) - dobrá dopravní obslužnost - široký prostor pro rozvoj turistiky, cykloturistiky a dalších sportovních aktivit - hlavní atraktivity města - hrad, Expozice času, Ecce homo - otevřenost města pro příchod nových investorů 	<ul style="list-style-type: none"> - zanedbaná infrastruktura pro volnočasové aktivity - nedostatek zázemí pro zájmové a neziskové organizace - nedostatek kapitálu na investice do dalšího rozvoje města - nedostatek finančních prostředků na opravy místních komunikací - nedostatek parkovacích ploch - špatná technická infrastruktura v místních částech města - brownfields - nedostatečně využitý potenciál turistů a návštěvníků - obtížná struktura ubytovacích zařízení pro návštěvníky - chybějící infrastruktura pro rozvoj podnikání - vysoká míra soukromého vlastnictví pozemků - zanedbaný stav nemovitostí s možnostmi jejich využití pro podnikání
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - vytváření nových pracovních příležitostí s možnostmi ovlivnění soustředění lidí v regionu - podpora volnočasových aktivit všech generací v souvislosti s rozšířením vhodných prostor pro tyto aktivity - podpora spolupráce mezi soukromými, veřejnými a neziskovými subjekty v regionu - revitalizace veřejných prostor - vhodné podmínky pro čerpání prostředků z národních a mezinárodních programů - výstavba dopravních systémů - další budování cyklotras - využití příměstských lesů pro rekreaci - zlepšení celkové image města díky historickému centru - využití volné kapacity pracovních sil 	<ul style="list-style-type: none"> - odliv mladé generace z města - nedostatek finančních prostředků pro rozvoj volnočasových aktivit - nepřipravenost systému sociální a zdravotní péče v souvislosti se zhoršující se životní úrovní některých skupin obyvatelstva - nedostatek připravených individuálních projektů pro rozvoj regionu - nedostatek podpory od státních orgánů a organizací - riziko kapitálové návratnosti při rozvoji turistické infrastruktury - demografický vývoj – stárnutí a úbytek obyvatelstva - vzdělanostní struktura – nedostatek vysokoškolsky vzdělaných lidí

Jak můžeme vidět v tabulce, tak silných stránek města není mnoho. Spíše převládají slabé stránky a hrozby. Objevuje se však mnoho příležitostí pro město, se kterými by mohlo začít něco dělat. Mezi nejsilnější stránky města určitě můžeme zařadit výhodnou polohu. Jednak Šternberk leží v blízkosti krajského města Olomouce, což je výhodné z hlediska zaměstnaneckých příležitostí. Na druhé straně se Šternberk rozkládá na okraji pohoří Jeseňníky, díky kterému je zde kvalitní životní prostředí a město se stává atraktivní pro návštěvníky zejména kvůli turistice. Turistika je pro město z hlediska ekonomické situace dosti významná, a proto by se mělo zaměřit především na rozvoj turistických aktivit. Problémem je však nedostatek podpory a finančních prostředků, proto by se Šternberk měl zaměřit na vytváření stále nových projektů na rozvoj města a usilovat o příliv finanční výpomoci ze strany státu či EU. Šternberk by se měl snažit o přilákání nových investorů, díky čemuž by zabránil i odchodu mladých lidí z regionu. Odchod mladých lidí z regionu způsobuje stárnutí místní populace a bude představovat závažný ekonomický problém pro město v budoucnosti.

8 FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA ŠTERNBERKA

Finanční analýza města Šternberka je založena na elementárních metodách a ukazatelích finanční analýzy, mezi které patří absolutní, relativní a poměrové. Při zpracování finanční analýzy města Šternberka jsem vycházela především z hlavních účetních výkazů, mezi které patří rozvaha a výkaz zisku a ztráty, které jsem získala na stránkách Ministerstva financí ČR. Dalším významným zdrojem informací se pro mě staly výroční zprávy města, závěrečný účet a rozpočtový výhled. Cílem této finanční analýzy je zjistit, jak si město stojí z hlediska finanční a ekonomické situace, porovnat vývoj v těchto oblastech za poslední tři roky, odhalit silné a slabé stránky města a následně doporučit návrhy na zlepšení celkové hospodářské situace města.

Tabulka 2: Hodnotové ukazatele Šternberka v letech 2010-2012 v tis. Kč (Ministerstvo financí ČR, © 2014, vlastní zpracování)

Ukazatel	2010	2011	2012
Výnosy celkem	327 493,23	221 580,64	234 614,77
Náklady celkem	302 650,76	180 980,82	195 887,46
VH za účetní období	24 842,47	40 599,82	38 727,31

8.1 Analýza absolutních ukazatelů

Při zpracovávání horizontální a vertikální analýzy Šternberka budu vycházet z jednotlivých účetních výkazů. Tedy z výkazu zisku a ztráty, rozvahy a přehledu o peněžních tocích města Šternberka za roky 2010-2012.

8.1.1 Analýza majetkové a finanční situace Šternberka

V rámci horizontální analýzy majetkové a finanční situace Šternberka budu vycházet z meziročních změn jednotlivých položek aktiv a pasiv rozvahy. Tyto změny jsou znázorněny v tabulkách č. 3 a 5. Ve vertikální analýze budu zkoumat podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv na celkovém objemu aktiv a pasiv v letech 2010 – 2012. Vertikální analýzou se zabývá tabulka č. 4 a 6.

Tabulka 3: Horizontální analýza majetkové a finanční situace Šternberka - Aktiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

Položky rozvahy Šternberka	2011/2010		2012/2011		2012/2010	
	Absolutní změna (v tis. Kč)	Změna v %	Absolutní změna (v tis. Kč)	Změna v %	Absolutní změna (v tis. Kč)	Změna v %
AKTIVA CELKEM	-151 705,48	-10,64	29 537,15	2,32	-122 168,33	-8,57
STÁLÁ AKTIVA	-145 783,62	-10,78	-3 605,25	-0,29	-149 388,87	-11,05
Dlouhodobý hmotný majetek	-140 701,16	-12,05	-1 034,18	-0,10	-141 735,34	-12,14
Dlouhodobý nehmotný majetek	-6 508,97	-50,6	357,95	5,63	-6 151,02	-47,82
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	1 426,51	16,29	-2 929,01	-28,76	-1 502,5	-17,16
OBĚŽNÁ AKTIVA	-5 921,85	-7,97	33 142,39	48,49	27 220,54	36,65
Zásoby	-25,39	-18,58	-16,75	-15,06	-42,14	-30,84
Krátkodobé pohledávky	30 038,28	191,58	10 137,53	22,17	40 175,81	256,24
Krátkodobý finanční majetek	-35 934,75	-61,47	23 021,61	102,2	-12 913,14	-22,09

Ve sledovaných letech 2010 – 2012 můžeme vidět, že aktiva z hlediska bilanční sumy města Šternberka klesla o 8,57%. Stálá aktiva, která jsou zastoupená dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem a dlouhodobými pohledávkami rovněž zaznamenala v letech 2010 – 2012 pokles o 11,5%.

V roce 2011 vyšel český účetní standart č. 708 – Odpisování Dlouhodobého majetku, kterým město začalo odpisovat svůj dlouhodobý majetek. Do té doby město svůj majetek pouze evidovalo v pořizovacích cenách. Poprvé odpisování dlouhodobého majetku město Šternberk použilo v účetní závěrce k 31. 12. 2011. Při tomto prvním použití nebyly zobrazeny náklady, které souvisejí s odpisováním dlouhodobého majetku. Do účetnictví se však

promítla hodnota oprávek k odpisovanému dlouhodobému majetku jako oceňovací rozdíl při změně metody. Odpisování dlouhodobého majetku bylo zahájeno od 1. 1. 2012. Zůstatková cena majetku je 5% vstupní ceny a je zaúčtována až k okamžiku vyřazení majetku. Zůstatková cena historických a kulturních památek je 30% vstupní ceny. Majetek je evidován až do doby než je vyřazen. (Město Šternberk, © 2014).

Jediná oběžná aktiva v analyzovaných letech se zvýšila o 36,65%. Největší část oběžných aktiv tvoří krátkodobé pohledávky, které mají v jednotlivých letech vzestupnou tendenci. Zaznamenaly růst o 256,24%. Na druhé straně krátkodobý finanční majetek má sestupnou tendenci. V roce 2011 poklesl o 61,47% oproti roku 2010. Můžeme tedy říci, že město má dosud spoustu neuspokojených pohledávek a v důsledku toho se krátkodobý finanční majetek nezvyšuje.

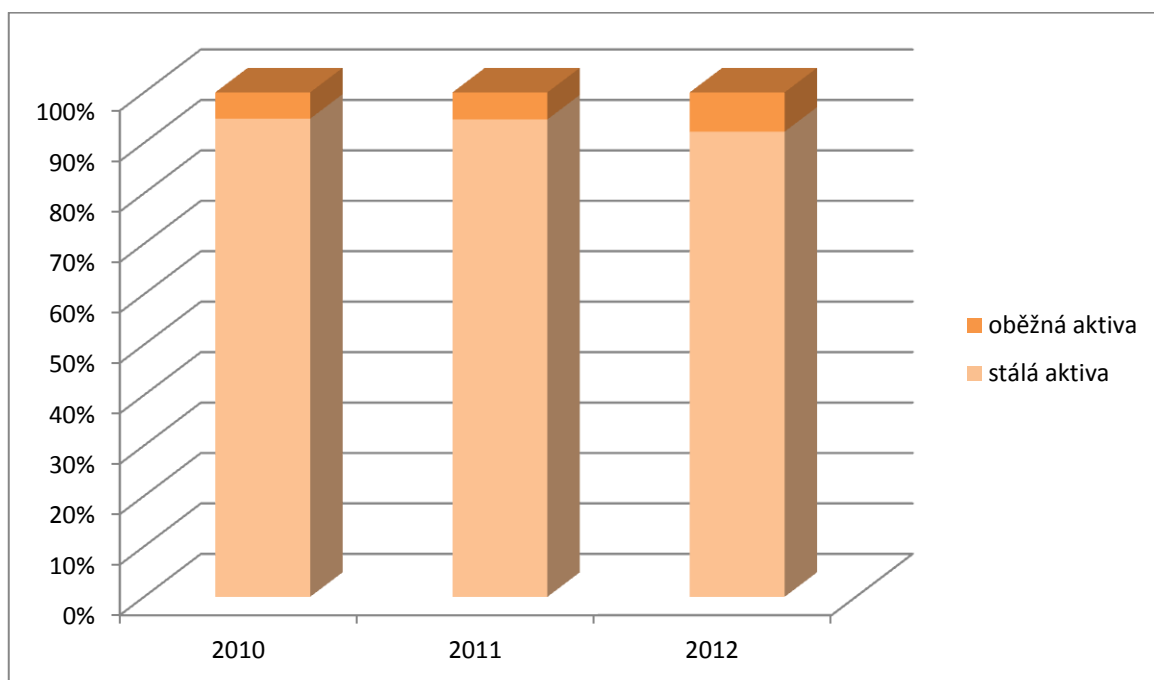
Tabulka 4: Vertikální analýza majetkové a finanční situace Šternberka - Aktiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010		2011		2012	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
AKTIVA CELKEM	1 426 113,91	100,00	1 274 408,43	100,00	1 303 945,58	100,00
STÁLÁ AKTIVA	1 351 837,98	94,79	1 206 054,36	94,64	1 202 449,11	92,22
Dlouhodobý hmotný majetek	1 167 772,38	81,89	1 027 071,22	80,59	1 026 037,04	78,69
Dlouhodobý nehmotný majetek	12 864,04	0,90	6 355,07	0,50	6 713,02	0,52
Dlouhodobý finanční majetek	162 444,78	11,39	162 444,78	12,75	162 444,78	12,46
Dlouhodobé pohledávky	8 756,78	0,61	10 183,29	0,80	7 254,28	0,56
OBĚŽNÁ AKTIVA	74 275,93	5,21	68 354,08	5,36	101 496,47	7,78
zásoby	136,65	0,01	111,26	0,009	94,51	0,007
Krátkodobé pohledávky	15 679,27	1,10	45 717,55	3,58	55 855,08	4,28
Krátkodobý finanční majetek	58 460,01	4,10	22 525,26	1,77	45 546,87	3,49

Na sumě celkových aktiv se nejvíce ve všech sledovaných letech podílejí stálá aktiva, která přesahují 90%. Největší část stálých aktiv tvoří dlouhodobý hmotný majetek. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2009, kdy se podílel na sumě celkových aktiv 81,89%. Druhou největší položkou je dlouhodobý finanční majetek, který během sledovaných let zaznamenal růst zhruba o 1%. Dlouhodobé pohledávky tvoří nepatrnou část stálých aktiv. Jsou zastoupeny poskytnutými návratnými finančními výpomocemi a dlouhodobými poskytnutými zálohami. Obě položky mají však během sledovaných let sestupnou tendenci.

Oběžná aktiva představují nepatrnou část celkových aktiv. Nejvíce jsou zastoupena krátkodobými pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem, které se navzájem ovlivňují. Můžeme říci, že čím jsou krátkodobé pohledávky nižší, tím je vyšší krátkodobý finanční majetek a naopak. Zásoby se podílejí na oběžných aktivech jen nepatrně a jsou zastoupeny pouze položkou materiál na skladě.

Graf 1: Složení aktiv města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

Tabulka 5: Horizontální analýza majetkové a finanční situace Šternberka – Pasiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2011/2010		2012/2011		2012/2010	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
PASIVA CELKEM	-151 705,48	-10,64	29 537,15	2,32	-122 168,33	-8,57
VLASTNÍ JMĚNÍ	-159 949,94	-12,00	47 948,58	4,09	-112 001,36	-8,40
Jmění ÚJ a upravující položky	-194 066,75	-14,93	9 422,55	0,85	-184 644,20	-14,20
Fondy ÚJ	-352,51	-2,77	-201,27	-1,63	-553,78	-4,34
Výsledek hospodaření	34 469,32	169,10	38 727,3	70,60	73 196,62	359,07
CIZÍ ZDROJE	8 244,46	8,87	-18 411,43	-18,19	-10 166,97	-10,93
rezervy	-	-	22,65	2,50	-	-
Dlouhodobé závazky	-11 393,53	-15,49	-7 581,75	-12,19	-18 975,28	-25,79
Krátkodobé závazky	18 711,44	96,40	-10 852,33	-28,47	7 859,11	40,49

Vlastní jmění města Šternberka zaznamenalo růst akorát na přelomu let 2012/2011, kdy došlo ke vzrůstu o 4,09%. V ostatních letech došlo k jeho poklesu. Vlastní jmění je nejvíce zastoupeno položkou jmění účetní jednotky a upravující položky, které vzrostlo taktéž pouze na přelomu let 2012/2011. Samotné jmění města Šternberka však pozvolna roste ve všech analyzovaných letech.

Fondy účetní jednotky, které jsou zastoupené položkou ostatní fondy, poklesly ve všech letech. V roce 2012 došlo k poklesu o 4,34% oproti roku 2010. Za zmínku stojí výsledek hospodaření města Šternberka, který je na tom velmi dobře. V roce 2012 se zvýšil o 359,07% oproti roku 2010.

Cizí zdroje jsou nejvíce zastoupeny dlouhodobými závazky, které město má především vůči peněžním ústavům. V roce 2010 byl přijat úvěr od České spořitelny a.s., který byl plně vyčerpán. V roce 2011 město přijalo kontokorentní úvěr od České spořitelny a.s. až do výše 30 mil. Kč, který město potřebovalo na předfinancování projektů. Tento úvěr nakonec nebyl čerpán a město projekty dokázalo financovat z vlastních zdrojů. V roce 2012 byl přijat další kontokorentní úvěr od České spořitelny a.s. do výše 20 mil. Kč, který nako-

nec také nebyl čerpán. Město o tyto úvěry žádá, aby mělo jistotu, že bude mít dostatek finančních prostředků na předfinancování projektů. Ve většině případů úvěry sloužily pouze jako pojistka a nakonec nebyly čerpány, a proto byly dlouhodobé závazky sníženy o 25,79% ve sledovaných letech.

V roce 2011 začalo město tvořit rezervy (rezerva na skládku). V roce 2012 došlo k jejich vzrůstu o 2,5% oproti roku 2011. Krátkodobé závazky zaznamenaly také růst ve sledovaných letech o 40,49%. Jsou reprezentovány především závazky, které město má z obchodních vztahů.

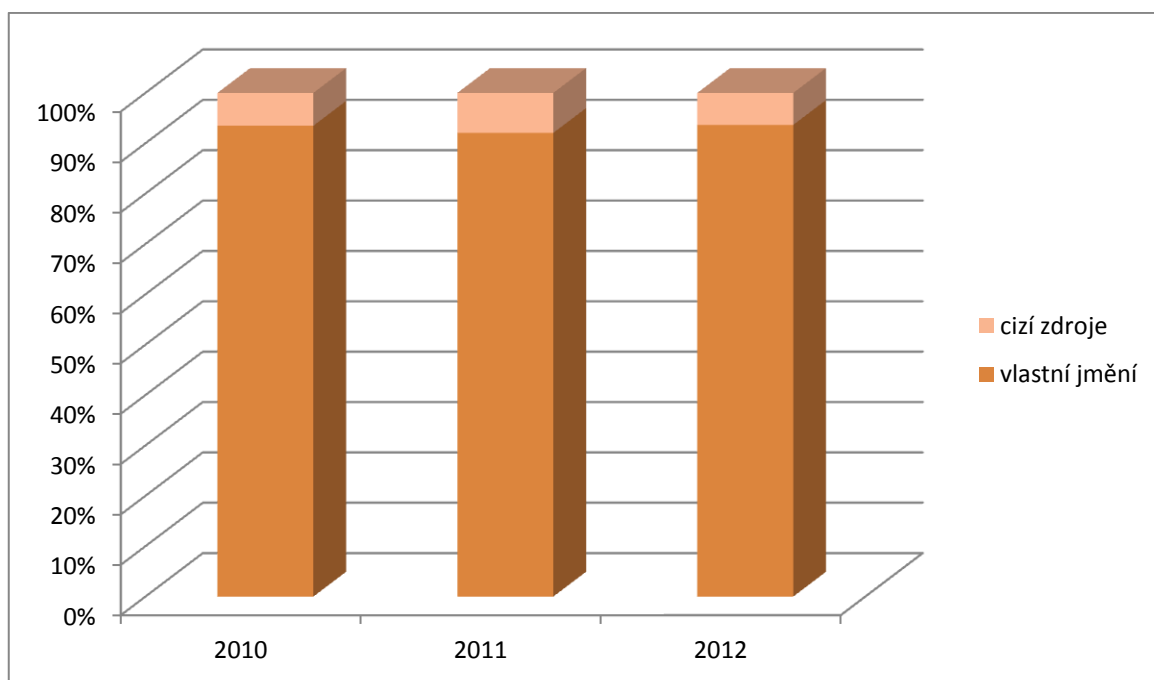
Tabulka 6: Vertikální analýza majetkové a finanční situace Šternberka – Pasiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010		2011		2012	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
PASIVA CELKEM	1 426 113,91	100,00	1 274 408,43	100,00	1 303 945,58	100,00
VLASTNÍ JMĚNÍ	1 333 129,07	93,48	1 173 179,13	92,06	1 221 127,71	93,65
Jmění ÚJ a upravující položky	1 300 027,52	91,16	1 105 960,77	86,79	1 115 383,32	85,54
Fondy ÚJ	12 716,48	0,89	12 363,97	0,97	12 162,70	0,93
Výsledek hospodaření	20 385,07	1,43	54 854,39	4,30	93 581,69	7,18
CIZÍ ZDROJE	92 984,84	6,52	101 229,3	7,94	82 817,87	6,35
rezervy	-	-	926,55	0,07	949,20	0,07
Dlouhodobé závazky	73 574,73	5,16	62 181,20	4,88	54 599,45	4,19
Krátkodobé závazky	19 410,11	1,36	38 121,55	2,99	27 269,22	2,09

Převažující část celkových pasiv Šternberka tvoří jeho vlastní jmění. Zaujímají ve všech sledovaných letech přes 90% celkových pasiv. Z vlastního jmění reprezentuje největší část položka jmění účetní jednotky a upravující položky. Hodnota této položky ve sledovaných letech nepatrně klesá, což však nic neznamená vzhledem k její i tak velké hodnotě. Za pozornost určitě stojí výsledek hospodaření, který vzrostl z 1,43% v roce 2010 na 7,18% v roce 2012. Šternberk se tedy začíná více i zaměřovat na rozvoj vlastní činnosti a podnikání.

Cizí zdroje tvoří nepatrnou část celkových aktiv. Jejich hodnota se pohybuje okolo 7% ve všech analyzovaných letech. V rámci cizích zdrojů, pak dominantní část představují dlouhodobé závazky díky bankovním úvěrům, které město má, jak jsem již jednou zmiňovala.

Graf 2: Složení pasiv města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

8.1.2 Analýza výnosů a nákladů

V rámci této analýzy budu vycházet z výkazů zisků a ztrát z let 2010 – 2012. Analýza těchto výkazů je významná z hlediska hodnocení ziskovosti města. Pomocí této analýzy můžeme zjistit, zda je město na vzestupu a rozvíjí se nebo jestli stagnuje či upadá. Jak můžeme vidět v následující tabulce, tak Šternberk patří mezi rozvíjející se města a usiluje o to být co nejvíce ziskové. Snaží se rozvíjet svoji podnikatelskou činnost a nespolehá pouze na poskytnuté finanční prostředky a různé výpomoci. Vývojová situace nákladů a výnosů je popsána v tabulce č. 7. Procentuální rozbor jednotlivých položek nákladů a výnosů je popsán v tabulce č. 8.

Tabulka 7: Horizontální analýza výnosů a nákladů Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2011/2010		2012/2011		2012/2010	
	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %	Absolutní změna v tis. Kč	Změna v %
NÁKLADY CELKEM	-121 669,94	-40,20	14 906,64	8,24	-106 763,3	-35,28
Náklady z činnosti	-64 612,37	-31,19	12 197,84	8,56	-52 414,53	-25,3
Finanční náklady	-4,1	-0,18	-564,4	-24,58	-568,5	-24,71
Náklady na transfery	-57 053,47	-61,21	-4 501,4	-12,45	-61 554,87	-66,04
VÝNOSY CELKEM	-105 912,59	-32,34	13 034,13	5,88	-94 878,46	-28,36
Výnosy z činnosti	-50 150,35	-48,31	12 335,83	22,99	-37 814,52	-36,43
Finanční výnosy	50,03	14,84	3 575,3	923,64	3 625,33	1 075,57
Výnosy z daní a poplatků	7 422,94	6,08	1 989,1	1,54	9 412,04	7,71
Výnosy z transferů	-63 235,21	-62,4	-4 866,11	-12,77	-68 101,32	-67,2

V tabulce můžeme vidět, že jak náklady, tak výnosy měly kolísavou tendenci ve sledovaných letech. Nejhlubší propad u nákladů i výnosů nastal v meziobdobí 2011/2010, kdy náklady klesly o 40,2% a výnosy o 32,34%. Naopak v meziobdobí 2012/2011 náklady vzrostly o 8,24% a výnosy o 5,88%. V celkovém srovnání let 2010 – 2012 došlo k propadu nákladů o 35,28% a výnosů o 28,36%. Z tohoto vývoje vyvozují, že Šternberk se snaží snížit svoje náklady především ty mzdové, zároveň však dochází k poklesu výnosů z jeho činnosti a není už tedy tak aktivní, jak by mělo být.

Největší část z celkových nákladů zabírají náklady z činnosti, které se vyvíjí podobným způsobem jako celkové náklady. Nejhlubší propad nastal v meziobdobí 2011/2010, kdy klesly o 31,19%. Propad je zapříčiněn v důsledku snížení mzdových nákladů a ostatních služeb.

Finanční náklady, které jsou zastoupené hlavně úroky, mají klesající tendenci ve všech sledovaných letech, což je samozřejmě způsobeno splácením úvěrů. Obdobně je tomu u nákladů na transfery.

Rozhodující část celkových výnosů tvoří výnosy z činnosti, které kolísají v jednotlivých letech, jak můžeme vidět. K jejich vzrůstu došlo v meziobdobí 2012/2011, kdy stouply o 22,99%. Celkově však v letech 2010 – 2012 klesly o 36,43%. Mezi hlavní výnosy z činnosti můžeme zařadit výnosy z místních poplatků či výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku. Prodej dlouhodobého majetku představuje pro město zároveň největší kapitálový příjem a jeho pokles může mít negativní dopady v budoucnosti.

V jednotlivých letech se postupně zvyšovaly výnosy z daní a poplatků, které celkově vzrostly o 7,71% především díky dani z příjmu fyzických a právnických osob a dani z přidané hodnoty. Výnosy z transferů naopak klesaly ve všech sledovaných letech.

Tabulka 8: Vertikální analýza výnosů a nákladů Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010		2011		2012	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
NÁKLADY CELKEM	302 650,76	100,00	180 980,82	100,00	195 887,46	100,00
Náklady z činnosti	207 146,11	68,44	142 533,74	78,76	154 731,58	78,99
Finanční náklady	2 300,36	0,76	2 296,26	1,27	1 731,86	0,88
Náklady na transfery	93 204,29	30,80	36 150,82	19,97	39 424,03	20,13
VÝNOSY CELKEM	327 493,23	100,00	221 580,64	100,00	234 614,77	100,00
Výnosy z činnosti	103 804,47	31,69	53 654,12	24,21	65 989,95	28,13
Finanční výnosy	337,06	0,11	387,09	0,18	3 962,39	1,69
Výnosy z daní a poplatků	122 009,70	37,26	129 432,64	58,51	131 421,74	56,02
Výnosy z transferů	101 342	30,94	38 106,79	17,19	33 240,68	14,16

V rámci vertikální analýzy nákladů a výnosů jsem sledovala podíl jednotlivých položek nákladů a výnosů na celkových nákladech a výnosech.

Největší procento z celkových nákladů města Šternberka zabírají náklady z činnosti, které přesahují ve všech analyzovaných letech 60% z celkových nákladů a v roce 2012 se dokonce blíží k 80%. Na druhou stranu nepatrnou část v celkových nákladech mají finanční náklady, tedy hlavně úroky, které nepřesahují hranici 2%. Náklady na transfery mají se-

stupnou tendenci v jednotlivých letech, přes to však představují důležité procento celkových nákladů.

U celkových výnosů v roce 2010 lze vidět, že není žádná výnosová položka dominantní. Na celkových výnosech se podílí téměř stejně velkou částí výnosy z činnosti, z daní a poplatků a z transferů. Dohromady tvoří 99,89% celkových výnosů. V dalších letech už tomu tak není. V letech 2011 a 2012 začínají převažovat výnosy z daní a poplatků, které reprezentují necelých 60% celkových výnosů. Oproti tomu výnosy z transferů klesly v letech 2011 a 2012 téměř na polovinu, tedy na 15%. Finanční výnosy ve všech sledovaných letech nepřesahují ani 2% z celkových výnosů obdobně jako finanční náklady v celkových nákladech.

8.1.3 Analýza Výsledku hospodaření

Analýza výsledku hospodaření umožňuje obci zjistit, jak si stála během roku z hlediska ziskovosti a dává možnost porovnání s předešlými lety. Výsledek hospodaření patří mezi významné ukazatele. Poskytuje nám informace o tom, do jaké míry je město závislé na poskytnutých finančních prostředcích a jak dokáže být soběstačné a vyrovnané. Mimo jiné má vliv určitě na žádosti o dotace, různé granty, příspěvky ze státních fondů, rozpočtů...atd. Vývoj výsledku hospodaření Šternberka v analyzovaných letech je znázorněn v tabulce č. 9.

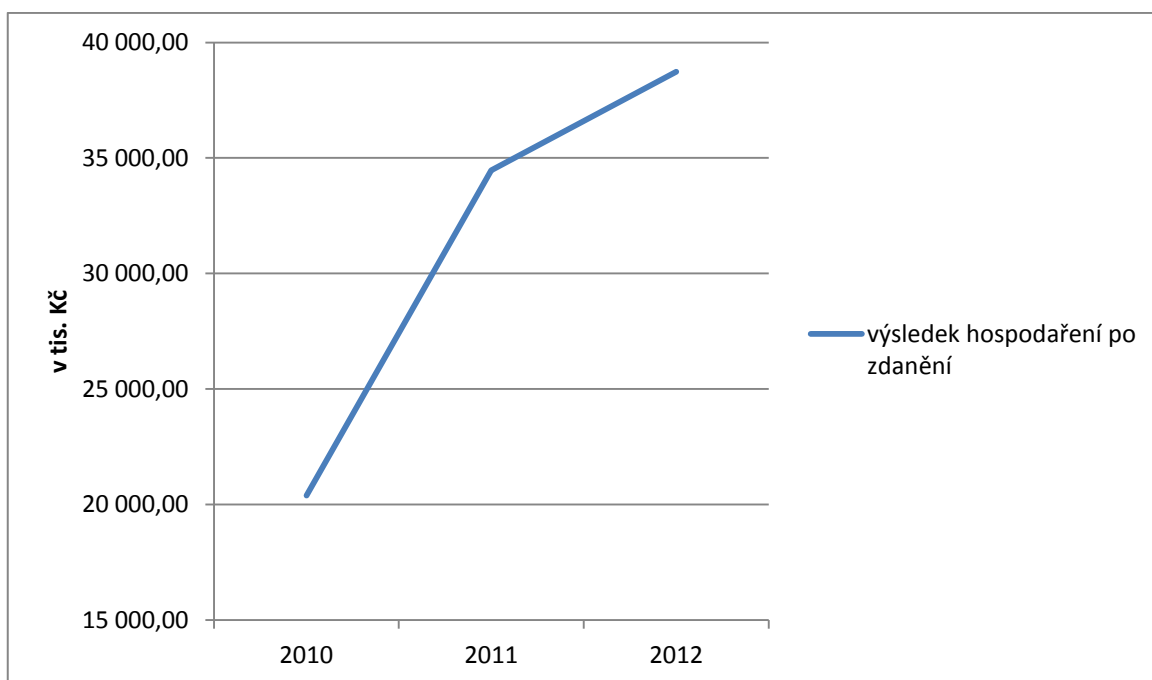
Tabulka 9: Vývoj výsledku hospodaření Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním (EBT)	24 842,47	40 599,82	46 501,91
Výsledek hospodaření po zdanění (EAT)	20 385,07	34 469,32	38 727,31

Nejnižší hodnoty výsledek hospodaření dosáhl v roce 2010 a od té doby se pořád zvyšuje, což je samozřejmě pro obec pozitivní. Tento pozitivní vývoj je dán především tím, že se snižují náklady z činnosti obce a především náklady na transfery. Když porovnáme tyto analyzované výsledky hospodaření s rokem 2009, kdy výsledek hospodaření dosáhl hodnoty 5 405,59 tis. Kč, zjistíme, že se radikálně zvýšil. To však bylo způsobeno reformou

účetnictví s účinností od 1. 1. 2010, (účtováním hlavní činnosti na výnosových a nákladových účtech). Tato reforma znamenala nejzásadnější změnu v systému účetnictví, která zde proběhla od začátku devadesátých let.

Graf 3: Vývoj čistého výsledku hospodaření Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

8.1.4 Analýza Cash flow

V analýze budu srovnávat pouze roky 2011 a 2012, protože v roce 2010 město Šternberk ještě tento výkaz sestavovalo. Přehled o peněžních tocích je rozdělen na tři hlavní části. Obsahuje peněžní toky z provozní činnosti, z dlouhodobých aktiv a vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek. Vývoje je popsán v tabulce č. 10.

Tabulka 10: Analýza přehledu o peněžních tocích Šternberka v letech 2011 a 2012 (vlastní zpracování)

	2011	2012
	v tis. Kč	v tis. Kč
Stav peněžních toků k 1. 1. 2011	58 460,01	22 525,26
Peněžní toky z provozní činnosti	-2 698,91	34 633,00
Výsledek hospodaření před zdaněním	40 599,82	46 501,91
Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	188 460,71	-13 720,98
Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a pohledávek	-221 696,56	2 109,59
Celková změna stavu peněžních prostředků	-35 934,76	23 021,62
Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni	22 525,26	45 546,87

Z tabulky vyplývá, že roky 2011 a 2012 jsou celkem protikladné. Zatím co v roce 2011 mělo město Šternberk největší příjmy z dlouhodobých aktiv, tak v roce 2012 je tomu opačně. Především proto, že v roce 2012 mělo město velké výdaje na pořízení dlouhodobého majetku.

U peněžních toků z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a pohledávek v roce 2012 došlo ke snížení pohledávek a zároveň závazků, které město mělo. V roce 2011 došlo k radikálnímu snížení vlastního kapitálu o 208 876,52 tis. Kč, což mělo zásadní vliv na peněžní toky v této oblasti.

Celkově můžeme říct, že rok 2012 byl úspěšnější, neboť změna peněžních prostředků byla pozitivní oproti roku 2011.

8.2 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele řadíme mezi významnou skupinu ukazatelů ve finanční analýze. Dělíme je na ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity. V rámci této analýzy budu využívat dvou výkazů, a sice výkazu zisku a ztráty a rozvahy města Šternberka.

8.2.1 Ukazatele zadluženosti

Tato skupina ukazatelů nám pomáhá zjistit, zda město používá k financování aktiv své činnosti dluh a zaměřují se na jeho fungování z dlouhodobého hlediska na rozdíl od ukazatelů likvidity a aktivity. Určují výši rizika, které město podstupuje při svojí struktuře vlastních a cizích zdrojů. Pomocí ukazatelů zadluženosti budu srovnávat položky v rozvaze a zjišťovat z jakých zdrojů jsou financována aktiva města.

Míra zadluženosti:

$$\text{Míra zadluženosti (v tis. Kč)} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Tabulka 11: Míra zadluženosti Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Míra zadluženosti (v %)	6,98	8,63	6,78

Míra zadluženosti je významná zejména v případech, kdy město žádá banku o úvěr. Pro udělení úvěru je důležitý časový vývoj cizích zdrojů, zda se zvyšují či snižují. Nejvyšší

hodnoty město dosáhlo v roce 2011 z důvodu přijatých úvěrů, které však nakonec nebyly čerpány.

Úrokové krytí:

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}$$

Tabulka 12: Úrokové krytí Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Úrokové krytí	19,66	24,92	34,38

Tento ukazatel nám sděluje schopnost města splácet jeho úroky. Doporučená hodnota ukazatele je vyšší než 5 a jak vidíme, tak Šternberk výrazně převyšuje tuto hodnotu ve všech sledovaných letech, což znamená, že je schopno bez problémů hradit své úroky z vlastních zdrojů.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem:

Tento ukazatel nám poskytuje informaci o tom, zda město dává přednost stabilitě nebo výnosu. Rozhodující hodnotou je 1. Pokud ukazatel vyjde vyšší než 1, znamená to, že město kryje vlastním kapitálem nejen stálá aktiva, ale i oběžná. To znamená, že dává přednost stabilitě před výnosem. Pokud hodnota ukazatele vyjde nižší než 1, tak je tomu opačně.

$$\text{Krytí DM vlastním kapitálem} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}}$$

Tabulka 13: Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Krytí DM VK	0,99	0,97	1,02

Ve všech sledovaných letech se hodnota ukazatel pohybuje okolo 1. V roce 2012 tuto hranici město překročilo o 0,02. Město se pohybuje tedy na hranici a nelze jednoznačně určit, jestli dává přednost výnosu či stabilitě. Vzhledem k tomu, že město na rozdíl od podniku není vytvořené za účelem podnikání a dosahování zisku, což však neznamená, že nepodniká a není ziskové, dovoluji si tvrdit, že je pro něj přednější být stabilní a rozvíjet se.

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji:

Tento ukazatel slouží ke zjištění, zda je město **podkapitalizováno** nebo **překapitalizováno**. Opět rozhodující hodnotou je hodnota 1. V případě, že ukazatel vyjde nižší než 1, tak město používá ke krytí části svého dlouhodobého majetku krátkodobé zdroje a může tak nastat problém v souvislosti s úhradou závazků. Město je tedy podkapitalizováno. Naopak při hodnotě vyšší než 1 je město překapitalizováno a je finančně stabilní. Na druhé straně drahé dlouhodobé zdroje používá ke krytí nejen dlouhodobého majetku, ale i oběžného, což není úplně nejlepší řešení.

$$\text{Krytí DM dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé cizí zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}}$$

Tabulka 14: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Krytí DM DCZ	1,04	1,02	1,06

Ve všech sledovaných letech je ukazatel lehce vyšší než 1 a můžeme tedy říci, že Šternberk je lehce překapitalizován, neboť drahými dlouhodobými zdroji financuje i část krátkodobého majetku, byť nepatrnou.

8.2.2 Ukazatele likvidity

Vyjadřují schopnost města hradit včas své závazky. Město je likvidní, jestliže má k dispozici finanční prostředky, které najdeme v oběžném majetku.

Pohotová likvidita:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}}$$

Tabulka 15: Pohotová likvidita města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Pohotová likvidita	3,82	1,79	3,72

Jinak označovaná také jako likvidita 2. Stupně. U této likvidity nebereme v úvahu zásoby, které jsou nejméně likvidní složkou oběžných aktiv. Pro pohotovou likviditu platí, že čitatel by měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, což by znamenalo, že město by bylo

schopno hradit svoje závazky, aniž by muselo prodat svoje zásoby. Optimální hodnota pohotovové likvidity by se měla pohybovat v rozmezí od 1 do 1,5. To znamená, že město by mělo pokrýt svoje krátkodobé závazky oběžným majetkem bez zásob alespoň jedenkrát. V tomto intervalu se město nepohybuje ani jedenkrát, pouze v roce 2011 se mu přiblížila. Naopak v letech 2010 a 2012 tento interval byl překročen, což není pro město úplně nejvýhodnější. Znamená to, že má velký objem oběžných aktiv vázaných ve formě pohotových peněžních prostředků a to přináší nízké nebo žádné zúročení. Na druhou stranu zásoby se u města vyskytují nepatrně a jsou zastoupeny pouze materiálem na skladě, proto tento ukazatel nemá pro Šternberk až tak velký význam.

Okamžitá likvidita:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé cizí zdroje}}$$

Tabulka 16: Okamžitá likvidita města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Okamžitá likvidita	3,01	0,59	1,67

Ve všech letech je překročeno optimální rozmezí tohoto ukazatele, které by se mělo pohybovat od 0,2 do 0,5. Akorát v roce 2011 se hodnota okamžité likvidity blíží optimálnímu rozmezí. Naopak v letech 2010 a 2012 vysoké hodnoty tohoto ukazatele poukazují na nízkou efektivitu města v oblasti využívání finančních prostředků.

8.2.3 Ukazatele rentability

Tyto ukazatele jsou měřítkem schopnosti města vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku prostřednictvím investovaného kapitálu. V podstatě měří výnosnost vloženého kapitálu. Čím jsou hodnoty ukazatelů vyšší, tím je situace pro město pozitivnější z hlediska ziskovosti.

Rentabilita celkového kapitálu:

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}}$$

Tabulka 17: rentabilita celkového kapitálu města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
ROA (v %)	1,8	3,3	3,7

Tento ukazatel poměřuje zisk před zdaněním a úroky s celkovými aktivy a měří výkonnost neboli produkční sílu města. Jak můžeme vidět, tak má vzestupnou tendenci ve všech sledovaných letech a produkční síla města je tedy na dobré úrovni. Je to ovlivněné především růstem zisku, který má také vzestupnou tendenci ve všech letech.

Rentabilita vlastního kapitálu:

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}}$$

Tabulka 18: Rentabilita vlastního kapitálu města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
ROE (v %)	1,5	2,9	3,2

Tento ukazatel nám udává, kolik Kč čistého zisku připadá na jednu Kč vlastního kapitálu. Tento ukazatel je určený zejména pro vlastníky nikoli pro investory. Rentabilita vlastního kapitálu má rovněž vzestupnou tendenci. Nejvyšší hodnoty dosáhla v roce 2012, kdy na jednu Kč vlastního kapitálu připadlo 3,2% čistého zisku.

8.2.4 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele vyjadřují, do jaké míry město dokáže být efektivní při hospodaření se svými aktivy a jak dokáže využívat vložené prostředky. Udávají nám, kolikrát se dané aktivum obrátí během sledovaného období. Měří tedy dobu obratu.

Doba obratu závazků:

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}} * 360$$

Tabulka 19: Doba obratu závazků města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)

	2010	2011	2012
Doba obratu závazků	101	463	214

V tabulce můžeme vidět, že doba od vzniku závazku do jeho zaplacení byla nejdelší v roce 2011. Přesáhla dobu jednoho roku.

8.3 Shrnutí výsledků finanční analýzy a návrhy na zlepšení hospodaření města Šternberka

V téhle kapitole se pokusím shrnout výsledky finanční analýzy města Šternberka, kterou jsem provedla pro roky 2010 – 2012. Finanční analýza byla postavená na elementárních metodách a vypovídá o hospodářské situaci města. Zdrojem informací se pro mě staly rozvahy, výkazy zisku a ztrát, přehledy o peněžních tocích v letech 2010 – 2012, které jsem získala z internetových stránek Ministerstva financí ČR. Dalším významným zdrojem informací se pro mě staly výroční zprávy města, jejich závěrečné účty i rozpočtové výhledy.

Finanční analýza města Šternberka byla provedena pro roky 2010 – 2012, tedy v období, které následovalo po celosvětové hospodářské krizi, hlavně však po velké účetní reformě pro územně samosprávné celky s účinností od 1. 1. 2010.

Město však vykazuje relativně dlouhodobou stabilitu a je na vzestupu, o čemž vypovídá udělení ekonomického hodnocení A2 od společnosti AQE Advisors. V tomto hodnocení je zachycena i dosavadní investiční politika a bylo poukázáno na dlouhodobé vyrovnané finanční výsledky. Toto hodnocení bylo uděleno za předpokladu, že město Šternberk bude i nadále pokračovat v navrženém rozpočtovém výhledu hospodaření.

A2 = dobrý subjekt, s velmi dobrou schopností dostát svým závazkům, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém intervalu. (Rozpočtový výhled města Šternberka 2014 - 2018, © 2013)

Ve finanční analýze jsem se nejprve zaměřila na analýzu absolutních ukazatelů majetkové struktury města, kterou jsem si rozdělila na horizontální a vertikální. Zdrojem informací se

pro mě staly rozvahy v letech 2010 – 2012. Ve sledovaných letech došlo k mírnému poklesu aktiv na celkové bilanční sumě o 8, 57%. Jde však o mírný pokles, který byl ve velké míře způsoben úbytkem stálých aktiv, která se na celkových aktivech města podílejí nejvíce. Ve všech sledovaných letech mají více než 90%. Nejvíce tomu bylo v roce 2010, kdy stálá aktiva dosáhla hodnoty 94,79%. Stálá aktiva jsou nejvíce zastoupena dlouhodobým hmotným majetkem, který se začal odepisovat od roku 2012, ale již v roce 2011 se hodnota opravek projevila jako oceňovací rozdíl při změně metody. Z toho důvodu došlo k mírnému poklesu aktiv, neboť v roce 2010 město dlouhodobý majetek pouze evidovalo, avšak neodepisovalo. Nejmenší část aktiv je zastoupena oběžným majetkem, který se ve sledovaných letech pohybuje lehce nad 5%, a tedy na sumu celkových aktiv nemá příliš velký vliv. V roce 2012 však zaznamenal růst o 36,65% oproti roku 2010. Je to způsobeno především vzrůstem krátkodobých pohledávek, které se podílejí na oběžných aktivech z největší části. **Tady bych městu doporučovala, aby úhradu svých pohledávek se snažilo co nejvíce snížit, neboť to má velký vliv na její krátkodobý finanční majetek a v případě nedostatku tohoto majetku dochází k tomu, že město musí žádat o úvěry banky na předfinancování jeho projektů.** Oběžný majetek je dále ještě zastoupen zásobami, které jsou však téměř nulové hodnoty, neboť město nic nevyrábí a krátkodobým finančním majetkem. Na straně pasiv největší položku tvoří vlastní jmění města, které se pohybuje také ve všech analyzovaných letech přes 90%, podobně jako stálá aktiva na straně aktiv. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2012 a to 93,65%. Vlastní jmění Šternberka je nejvíce zastoupeno položkou jmění ÚJ a upravující položky. Vliv na vlastní jmění města má ovšem také již výsledek hospodaření, který je na vzrůstu. Během sledovaných let zaznamenal vzrůst o 359,07%, třebaže tvoří stále nepatrnou část vlastního jmění, je viditelné, že se Šternberk začíná orientovat více na zisk. Cizí zdroje, které jsou nejvíce zastoupeny dlouhodobými závazky, které město má převážně k bankám ohledně poskytnutých úvěrů. Ve většině případů si město tyto úvěry bralo jen jako pojistku na předfinancování různých projektů v případě nedostatku peněz. Město nakonec úvěry nepotřebovalo, což je dobře, přesto vliv na rozvahu úvěry měly. **V tomhle případě by bylo dobré a určitě bych také městu doporučovala, aby zvýšilo svoje rezervy. Šternberk si dosud rezervy vytvářel minimálně nebo je netvořil vůbec, jako tomu bylo v roce 2010. Zvýšení rezerv by byla další možnost, jak předcházet úvěrům nebo se je snažit minimalizovat.**

V další části jsem se zaměřila na analýzu výkazu zisku a ztrát. Náklady i výnosy v analyzovaných letech měly sestupnou tendenci a došlo k jejich výraznému poklesu. Což

není úplně nejhorší vývoj. Horší vývoj by byl v případě, že by se náklady zvyšovaly a výnosy snižovaly. To by pro město byl závažný problém. Na pokles nákladů měl největší vliv pokles mzdových nákladů a služeb. U výnosů došlo ke snížení především v důsledku snížení výnosů z daní a poplatků, z činnosti a z transferů. Ačkoli došlo k poklesu výnosů, celkový výsledek hospodaření je pro město více než příznivý a neustále se zvyšuje. Oproti roku 2009 má pořád vzestupnou tendenci. Velký vliv na to určitě má, že se město v posledních letech snaží snižovat svoje náklady z činnosti, především tedy mzdové náklady a dále náklady na transfery. Je pozitivní, že Šternberk se snaží v současnosti více orientovat na zisk.

V rámci analýzy přehledu o peněžních tocích neboli cash flow, město udělalo také velký pokrok. Zatím co v průběhu roku 2011 došlo k výraznému úbytku jeho peněžních prostředků, tak v roce 2012 svoje finanční prostředky navýšilo o 23 021,36 tis. Kč, především díky zvýšení peněžních prostředků z provozní činnosti.

V rámci analýzy poměrových ukazatelů jsem se zaměřila na analýzu zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity. V případě zadluženosti Šternberka jsem došla k závěru, že město je dlouhodobě stabilní, neboť je schopno bez problémů hradit své úroky. Celkově můžu říci, že město dává přednost pořád spíše stabilitě před výnosem. U ukazatelů likvidity jsem se zaměřila na okamžitou a pohotovou likviditu, kde jsem došla k závěru, že město nedokáže dostatečně efektivně využívat svoje finanční prostředky a má velký objem aktiv vázaných ve formě peněžních prostředků, což způsobuje nižší zúročení. **Tady bych městu doporučila, aby se snažilo snížit svoje krátkodobé pohledávky, což způsobí vyšší zúročení peněžních prostředků.** V případě rentability jsem se zaměřila na rentabilitu celkového kapitálu a rentabilitu vlastního kapitálu. V obou případech mají ukazatelé vzestupnou tendenci a tedy pozitivní vývoj. Je to ovlivněné především růstem zisku. Na závěr v rámci ukazatelů aktivity jsem zkoumala vývoj doby obratu závazků. Zjistila jsem, že hodnota tohoto ukazatele není pro město vůbec pozitivní, neboť doba mezi vznikem závazku a jeho úhradou je poměrně dlouhá a v roce 2011 dokonce přesáhla jeden rok. V roce 2012 se doba snížila alespoň na polovinu. **Pohledávky a závazky se navzájem ovlivňují, proto městu doporučuji, aby se snažilo snížit dobu obratu jeho pohledávek, neboť pak bude mít k dispozici finanční prostředky na úhradu svých závazků.**

V rámci svojí finanční analýzy jsme provedla také SWOT analýzu Šternberka. Tedy analýzu silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb, které město má. Mezi silné stránky města patří určitě kvalitní životní prostředí díky pohoří Jeseníky a zároveň dobrá poloha vzhle-

dem k blízkosti statutárního města Olomouce. Blízkost Olomouce je však i slabou stránkou pro město, neboť dochází k odchodu mladých lidí ze Šternberka do Olomouce kvůli pracovním příležitostem, kterých ve Šternberku je nedostatek. Proto se Šternberk nebrání a naopak podporuje příchod nových investorů. Příchod nových investorů by mohl také významně ovlivnit celkovou atraktivitu města. Šternberk je atraktivní město, jak z hlediska kultury (Hrad Šternberk, Expozice času), tak z hlediska přírody. Chybí mu však dostatek finančních prostředků, aby svůj potenciál dokázalo plně využít. **Šternberku bych doporučila se více zaměřit na vytváření projektů a na získávání finanční podpory ze státních fondů a fondů EU.**

9 ANALÝZA ROZPOČTU MĚSTA ŠTERNBERKA

Aby se nejednalo pouze o klasickou analýzu jako je v případě podniků, tak jsem se zaměřila i na zpracování analýzy rozpočtu města Šternberka, tedy především na analýzu jeho příjmů a výdajů. Zjistila jsem však, že město Šternberk má analýzu poměrně kvalitně zpracovanou a tato analýza je součástí každé Výroční zprávy Šternberka. Přesto si však myslím, že určitě stojí za zmínku.

9.1 Analýza rozpočtových příjmů

Jak jsem již uvedla v teoretické části, tak hlavním příjmem pro obce jsou daňové příjmy. Objemově největší část daňových příjmů tvoří výnosy ze sdílených daní, jejichž výše je převáděna z celostátního výnosu a město ji nemůže ovlivnit. Kromě sdílených daní je významným daňovým příjmem města daň z nemovitostí. V roce 2010 došlo k jejímu vzrůstu v důsledku zavedení místního koeficientu ve výši 2.

Od roku 2009 zařadilo město Šternberk příjmy z prodeje majetku do kapitálových příjmů. Dříve byly součástí převodů z hospodářské činnosti města.

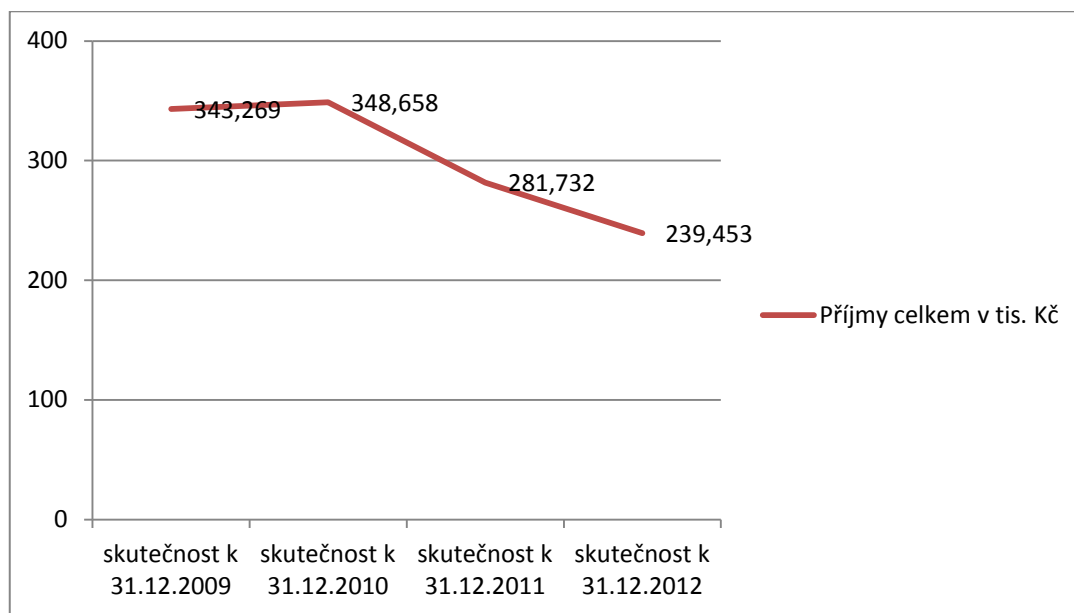
V položce ostatní dotace tvoří největší část dotace na sociální dávky. V roce 2011 byly Šternberku poskytnuty v celkové výši 52.029 tis. Kč a z toho bylo vyplaceno 52.682 tis. Kč. V roce 2012 došlo ke změně a dotace na sociální dávky již nepatří mezi ostatní dotace, ale jsou vypláceny úřadem práce.

K významným dotacím vzhledem k jejich objemu patří dotace na životní prostředí na akci „Komunitní kompostárna Šternberk“ ve výši 10.376 tis. Kč, dále dotace na akci „Podzemní kontejnery“ ve výši 2.970 tis. Kč

V roce 2011 město předfinancovalo z vlastních zdrojů dotace na investiční akce ve výši 28.779 tis. Kč (jedná se o projekty zaměřené na udržitelné využívání energie-oblast školství, dále cestování časem-oblast kultury, vzdělávací centrum Šternberk a nový územní plán).

V roce 2012 město Šternberk získalo dotaci na podnikatelskou zónu Šternberk ve výši 10.164 tis. Kč. Byl ukončen projekt „Vzdělávací centrum Šternberk“, k jehož finančnímu vypořádání dojde v průběhu roku 2014. (Město Šternberk, ©2013).

Graf 4: Příjmy celkem v tis. Kč města Šternberka v letech 2009-2012 (Výroční zpráva města Šternberka za rok 2012, vlastní zpracování)

V grafu můžeme vidět klesající tendenci celkových příjmů ve sledovaných letech. Na druhou stranu klesají i celkové výdaje, které jsou znázorněny v následujícím grafu. To, že mají celkové příjmy klesající tendenci, není až tak závažné, neboť ve všech letech byly celkové příjmy splněny na 100% vzhledem k upravenému rozpočtu města. Jediný rok 2011 byl rokem, kdy celkové příjmy nebyly splněny na 100% vzhledem k upravenému rozpočtu, ale byly splněny na 88,9%.

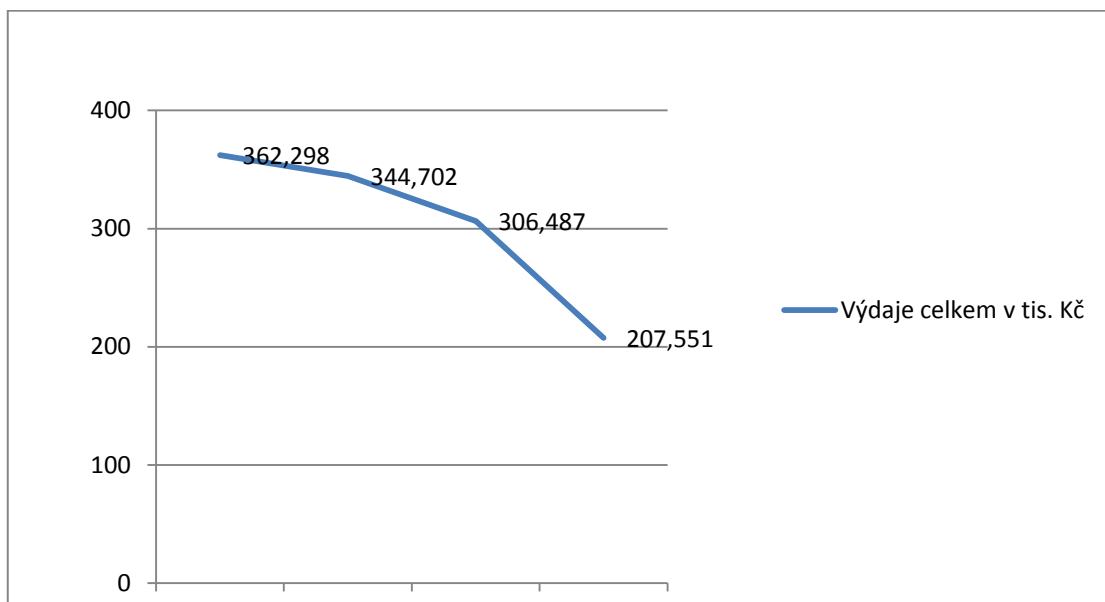
9.2 Analýza rozpočtových výdajů

Provozní výdaje se odvíjí od výše příjmů. Zdrojem kapitálových výdajů je provozní přebytek hospodaření. K významným investičním akcím **roku 2009** patřila „modernizace ČOV Šternberk“ (55.205 tis. Kč), **roku 2010** „Skládka Dalov“ (14.683 tis. Kč). Téhož roku byly převedeny peněžité vklady města do majetku Vodohospodářské společnosti Sitka s.r.o. v celkové výši 43.490 tis. Kč (tato částka je zahrnuta v položce ostatní finanční výdaje).

V roce 2011 město Šternberk provádělo hlavně akce „Technická infrastruktura bývalých kasáren kpt. Nálepky“ financované včetně dotace ve výši 18.113 tis. Kč, „Cestování časem“ 20.003 tis. Kč, udržitelné využití zdrojů energie-školství 9.689 tis. Kč, „Kompostárna Šternberk“ 13.487 tis. Kč, „Podzemní kontejnery“ 7.440 tis. Kč, vzdělávací centrum Šternberk 4.711 tis. Kč, nový územní plán 1.404 tis. Kč. Největší investiční akcí roku 2012

byla „Revitalizace autobusových nádraží“ ve výši 24.792 tis. Kč. (Město Šternberk, ©2013).

Graf 5: Výdaje celkem v tis. Kč města Šternberka v letech 2009-2012 (Výroční zpráva města Šternberka za rok 2012, vlastní zpracování)

V grafu můžeme vidět, že výdaje mají podobnou klesající tendenci jako příjmy města a jsou tedy navzájem ovlivněny. Celkové výdaje rovnoměrně klesají ve všech sledovaných letech, jak jsem zjistila z Výroční zprávy města Šternberka. Zároveň bych ráda zmínila, že město Šternberk je ve fázi rozvíjení a nestagnuje ani neprochází žádnou krizí, neboť při podílu kapitálových výdajů s celkovými výdaji jsem zjistila, že tento ukazatel ve všech sledovaných letech přesahuje 25% a v roce 2009 dosáhl dokonce hodnoty 42%.

9.3 Zhodnocení celkového rozpočtu

Z porovnání roku 2012 (účetní stav) a roku 2013 (plán hospodaření) vyplývají tyto závěry:

- Pokles běžných příjmů meziročně o 13,6 mil. Kč
- Vzrůst běžných výdajů meziročně o 8,1 mil. Kč
- Pokles provozního přebytku meziročně o 21,7 mil. Kč, jehož hodnota by měla dosahovat 18,7 mil. Kč
- Pokles indexu provozních úspor o 10,5%
- Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin by měl dosahovat hodnoty nad 10 mil. Kč, přibližně se bude jednat o 11,6 mil. Kč
- Vzrůst ukazatele indexu dluhové služby o 0,87%

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem můžeme říci, že se proces rozpočtování nevyvíjí vzhledem k vývoji hospodaření optimálním směrem. V rámci meziročního porovnání podle tříd rozpočtové skladby dosahují pozitivního vývoje pouze daňové příjmy a kapitálové příjmy. Pozitivní vývoj těchto příjmů, ale nevyvažuje úbytek nedaňových a transferových prostředků a celková změna příjmů tak dosahuje hodnoty -19 mil. Kč. Na druhé straně výdaje rostou jak v provozní tak investiční části rozpočtu.

Hodnocení rozpočtu na začátku rozpočtového roku je však pouze orientační, neboť během roku dochází ke změnám v rozpočtu zejména v důsledku přijatých transferů. Tato skutečnost zlepšuje základní ekonomické ukazatele a tedy celkové hospodaření města. (Město Šternberk, © 2013).

Tabulka 20: Meziroční změny v hospodaření města Šternberka v tis. Kč (Rozpočtový výhled města Šternberka 2014-2018)

Ukazatelé	2009/2008	2010/2009	2011/2010	2011/2012	2012/2013
Daňové příjmy	-32 820	4 794	8 605	-428	1 970
Nedaňové příjmy	-4 324	-870	-3 470	1 884	-4 911
Kapitálové příjmy	31 252	14 181	-27 745	8 938	4 934
Přijaté transfery	-42 953	-12 716	-44 314	-52 676	-21 023
Běžné příjmy	-37 442	31 665	-21 056	-50 009	-13 602
PŘÍJMY CELKEM	-48 844	5 389	-66 923	-42 282	-19 030
Běžné výdaje	-9 051	28 912	-13 243	-77 610	8 089
Kapitálové výdaje	-47 999	-46 508	-24 971	-21 326	10 626
VÝDAJE CELKEM	-57 050	-17 596	-38 214	-98 936	18 714
Provozní přebytek (PP)	-28 391	2 753	-7 812	27 601	-21 691
Rozdíl PP a splátky jistin	-78 069	-28 095	19 527	28 643	-18 392
Index provozních úspor (v %)	-22,40	0,12	-2,55	15,75	-10,55
Dluhová služba/dluhová základna (v %)	0,20	8,80	-6,84	0,26	-0,87

9.4 Rozpočtový výhled

Je střednědobý finanční plán, který slouží pro plánování rozvoje územně samosprávných celků (obcí, krajů). Rozpočtový výhled je zpracovaný v podobě přehledného komplexního dokumentu, který zobrazuje vývoj příjmů a výdajů, investičních akcí a dluhové služby. Na

základě rozpočtového výhledu se následně sestavuje rozpočet města. Rozpočtový výhled poskytuje informace o velikosti volných finančních prostředků, usnadňuje tvorbu potřebných podkladů pro žádost o úvěr a upozorňuje na možná rizika při žádostech o úvěr.

Mezi zdroje pro tvorbu rozpočtového výhledu patří:

- Platný rozpočet města
- Provedená analýza hospodaření města
- Střednědobý výhled státu
- Konzultace s odpovědnými pracovníky městského úřadu

Dluhová služba poskytuje informace o výpůjční aktivitě města a jeho schopnosti splácet dluh. V letech 2014-2018 musí město splatit dluh v částce 26 155 tis. Kč včetně úroků a celkem v letech 2014-2025 musí město splatit závazky v hodnotě 43,8 mil. Kč. Vývoj dluhové služby můžeme vidět v tabulce č. 21. (Město Šternberk, © 2013).

Tabulka 21: Dluhová služba v letech 2014-2018 (rozpočtový výhled města Šternberka 2014-2018)

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Celková dluhová služba (v %)	7, 575	5, 528	4, 939	4, 101	4, 012

Jak můžeme vidět v tabulce, tak ukazatel dluhové služby Šternberka je pozitivní a město by nemělo mít problém se splácením svých dluhů. V žádném z analyzovaných let tento ukazatel nepřekročil 25%, což je hranice tohoto ukazatele. V případě, že by město tuhle hranici překročilo, tak by mělo problémy se získáváním dotací, půjček, úvěrů či jiných finančních výpomocí.

Sestavený rozpočtový výhled neobsahuje žádné investiční akce, a proto se ve výhledu neuvažuje o přijetí nového úvěru. Rozpočtový výhled je sestaven s určitou mírou opatrnosti, což znamená s nižšími očekávanými příjmy a nadhodnocenými výdaji. To však neznamená, že by nebyl postaven na reálných základech. (Město Šternberk, © 2013).

10 ZHODNOCENÍ CELKOVÉHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERKA A DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

V téhle části se zaměřím na zhodnocení výsledků finanční analýzy města Šternberka, která byla hlavním úkolem mojí bakalářské práce a na zhodnocení celkového hospodaření města v uplynulých letech včetně rozpočtového výhledu.

Výsledky dosažené v rámci mojí finanční analýzy jsem již komentovala, zhodnotila a doporučila případné návrhy, které by hospodaření města Šternberka mohly ovlivnit pozitivním způsobem.

Město Šternberk patří mezi základní územně samosprávné celky, a tedy stejně jako ostatní územně samosprávné celky nebylo zřízené za účelem podnikání. To však neznamená, že město nemůže podnikat. Pouze to není prvotní účel, ke kterému bylo vytvořené. Tuto informaci uvádím především z důvodu, že není překvapující, že na sumě celkových aktiv se z největší části podílejí stálá aktiva, tedy dlouhodobý majetek, který je ve vlastnictví města. Pronájem či prodej dlouhodobého majetku patří mezi hlavní příjmy města. Ovšem největší příjmy města jsou zastoupeny daňovými příjmy, tedy daněmi a nejrůznějšími poplatky. Daňové příjmy jsou rozhodujícím zdrojem příjmů ve všech obcích. Největší podíl daňových příjmů tvoří **sdílené daně**, které jsou převáděny z celostátního výnosu určitým procentem podle počtu obyvatel města a město jejich výši nemůže ovlivnit. Významnou daní, kterou město může ovlivnit, je **daň výlučná** – daň z nemovitostí, která zůstává ve výši 100% městu. Další výlučnou daní je daň z příjmu právnických osob placená obci, která rovněž zůstává z 100% v rozpočtu města. **Městu Šternberku bych doporučila, aby se zaměřilo na podporu podnikatelských aktivit. Čím více nemovitostí, které slouží za účelem podnikání jak pro FO tak i pro PO, na území města Šternberka bude, tím bude mít město větší zdroje svých daňových příjmů. Rozvoj podnikatelských aktivit by měl mít pozitivní vliv také na přilákání investorů, neboť město by se pro ně stalo atraktivnější.**

Na sumě celkových pasiv se nejvíce podílí položka vlastní jmění Šternberka a to z 90%. Cizí zdroje, tedy nejrůznější závazky jsou zastoupeny minimálně. Závazky má město především k peněžním ústavům ohledně poskytnutých úvěrů. Závazky z obchodních vztahů jsou minimální, neboť se jedná o obec a ne o podnikatelský subjekt.

Největší výdaje Šternberka jsou výdaje na jeho provoz a výdaje v souvislosti s poskytováním služeb. Do konce roku 2012 výdaje klesaly, jak v provozní, tak investiční oblasti

rozpočtu. Z aktuálního rozpočtového výhledu, který sestavil finanční odbor pro roky 2014 – 2018 vyplývá, že by mělo ale dojít ke vzrůstu běžných výdajů zhruba o **8%** a k poklesu běžných příjmů zhruba o **13%**. Jedná se však zatím pouze o výhled, nikoli o skutečnost a může dojít ke změnám. Zároveň se předpokládá, že změny nastanou, neboť během sestavování rozpočtového výhledu se výdaje lehce nadhodnocují a příjmy se zobrazují pouze reálné. To však neznamená, že by rozpočtový výhled nebyl postaven na reálných základech. Pokud by však uvedené skutečnosti nastaly, tak by se vývoj hospodaření města Šternberka nevyvíjel příliš dobře.

I přes výše uvedené skutečnosti, které městu hrozí, se Šternberk řadí k rozvíjejícím obcím. Jednak o tom svědčí ukazatel dluhové služby, který se pohybuje aktuálně okolo **7%** a který by se měl snižovat podle aktuálního rozpočtového výhledu, dále podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích přesahuje **25%** ve všech letech a nemůžeme tedy říci, že by Šternberku hrozil hospodářský úpadek či stagnace.

Tyto všechny skutečnosti potvrzují udělení hodnocení **A2** od firmy **AQE Advisors** pro město. Šternberk patří tedy k subjektům s dobrou schopností dostát svým závazkům. Z toho vyplývá, že dluh o hodnotě 43,8 mil. Kč, který by mělo město splatit do konce roku 2025, by měl být splacen bez obtíží.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mojí bakalářské práce bylo na základě finanční analýzy zhodnotit hospodářskou situaci města Šternberka a případně doporučit návrhy na zlepšení v jeho hospodaření.

Na základě literární rešerše a důkladného nastudování výročních zpráv, závěrečných účtů a rozpočtových výhledů jsem provedla finanční analýzu absolutních ukazatelů, poměrových ukazatelů a následně celého rozpočtu města Šternberka, jehož součástí bylo i zhodnocení ukazatele dluhové služby.

Jak jsem se již zmiňovala v úvodu, tak bakalářská práce je rozdělená na teoretickou a praktickou část. V rámci teoretické části jsem se zaměřila na studium literatury zaměřené na moji problematiku, a která mi sloužila jako podklad pro zpracování praktické části. Stěžejní částí teorie se pro mě staly informace o finanční analýze, jejich metodách a ukazatelích, neboť tyto nastudované poznatky jsem následně mohla aplikovat do praktické části.

Praktická část byla zaměřena na aplikaci poznatků, které jsem získala v rámci zpracování teorie. Tuto část jsem si rozdělila do 4 hlavních kapitol. Nejprve jsem uvedla všeobecné informace o Šternberku, následně jsem provedla SWOT analýzu Šternberka, abych se blíže seznámila s jeho silnými a slabými stránkami, příležitostmi a ohroženími. Poté jsme přešla k jádru celé mojí bakalářské práci, a sice k finanční analýze. Finanční analýzu jsem si rozdělila na analýzu absolutních ukazatelů, ve které jsem posuzovala jednak meziroční změny v hospodaření města a jednak celkový hospodářský vývoj v letech 2010 – 2012 a na analýzu poměrových ukazatelů. Poměrové ukazatele jsou reprezentovány vybranými ukazateli zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity, které jsem si sama zvolila a které by měly mít pro Šternberk určitou vypovídací schopnost. Následně jsem dosažené výsledky ve finanční analýze shrnula do samostatné kapitoly a navrhla případná zlepšení v hospodaření pro město Šternberk. Další kapitola je věnována analýze rozpočtu města Šternberka a jeho rozpočtovému výhledu. V téhle kapitole jsem čerpala informace především z webových stránek města, z jeho výročních zpráv a rozpočtového výhledu. Tato kapitola je zaměřena především na hodnocení rozpočtu města a na jeho hospodářský výhled do budoucna. Poskytuje informace o hlavních zdrojích příjmu ve městě a hlavních výdajích. V rámci poslední kapitoly jsem se snažila shrnout dosažené výsledky celkové analýzy hospodaření Šternberka a kapitola obsahuje také vyjádření k rozpočtovému výhledu města.

Finanční analýza patří mezi komplexní nástroje hodnocení každé obce. Má však i svoje slabé stránky, které mohou ovlivnit vypovídací schopnost některých ukazatelů, a proto dosažené výsledky mohou být v některých případech zavádějící.

Avšak na základě provedené finanční analýzy mohou říci, že město Šternberk se řadí k rozvíjejícím obcím s dobrou schopností splácet svoje dluhy a dostát svým závazkům a s výborným potenciálem k dalšímu rozvoji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] EKOLOGICKÝ PRÁVNÍ SERVIS, 2005 - 2014. Poradna: Samostatná a přenesená působnost [online]. [cit. 2014-03-20]. Dostupné z: <http://www.eps.cz/poradna/kategorie/obce-kraje/rada/samostatna-prenesena-pusobnost>.
- [2] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava, Pavel MATES a René WOKOUN, 2004. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd., ve vyd. a nakl. Aleš Čeněk 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 447 s. ISBN 80-86473-80-5.
- [3] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [4] Kolektiv autorů, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- [5] MATES, Pavel, 2007. *Reforma veřejné správy: sborník příspěvků*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 378 s. ISBN 978-80-7357-300-3.
- [6] MĚSTO ŠTERNBERK, 2013. *Výroční zpráva města Šternberka za rok 2012* [online]. Šternberk, [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: http://www.sternberk.eu/images/stories/prilohy_clanku/vyrocní_zpravy/vyrocní_zprava_2012.pdf
- [7] MĚSTO ŠTERNBERK, 2013. Základní informace o Šternberku: *Závěrečný účet města Šternberka za rok 2012* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: <http://www.sternberk.eu/zakladni-informace-o-sternberku/rozpocet-mesta/1719-zaverecny-ucet-mesta-sternberka-za-rok-2012.html>
- [8] MĚSTO ŠTERNBERK, 2008-2014. Portalsternberk.cz: *základní informace o městě* [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.portalsternberk.cz/>
- [9] MĚSTO ŠTERNBERK, 2008-2014. Sternberk.eu: *základní informace* [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.sternberk.eu/zakladni-informace-o-sternberku.html>
- [10] MĚSTO ŠTERNBERK, 2007. Strategie rozvoje města: *SWOT analýza* [online]. [cit. 2014-03-15] Dostupné z: http://www.sternberk.eu/images/stories/prilohy_clanku/strategie_rozvoje/567-swot.doc

- [11] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS- 123M: *Monitoring hospodaření obcí* [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/readDotaz.pl?obdobi=20121200&ico=299529>
- [12] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS – 02M: *Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti k 31. 12. 2012* [online]. 2014 [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=603553_2&icoNam=00299529&obdobi=20121200&kapitola=&vykaz=02&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=02&dri=2
- [13] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS – 01M: *Rozvaha územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti k 31. 12. 2012* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=603552_2&icoNam=00299529&obdobi=20121200&kapitola=&vykaz=01&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=01&dri=2
- [14] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 03M: *Přehled o peněžních tocích a změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2012* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=603555_2&icoNam=00299529&obdobi=20121200&kapitola=700&vykaz=03&formular=03&dri=2&toky=1&zmeny=0
- [15] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 01M: *Rozvaha územních samosprávných celků, svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti k 31. 12. 2011* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=445552_2&icoNam=00299529&obdobi=20111200&kapitola=&vykaz=01&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=01&dri=2
- [16] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 02M: *Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti k 31. 12. 2011* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=445553_2&icoNam=00299529&obdobi=20111200&kapitola=&vykaz=02&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=02&dri=2

- [17] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 03M: *Přehled o peněžních tocích a změnách vlastního kapitálu ÚSC, regionálních rad a DSO k 31. 12. 2011* [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=445555_2&icoNam=00299529&obdobi=20111200&kapitola=700&vykaz=03&formular=03&dri=2&toky=1&zmeny=0
- [18] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 01M: *Rozvaha územních samosprávných celků, svazků obcí, regionálních rad k 31. 12. 2010* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=269362_2&icoNam=00299529&obdobi=20101200&kapitola=&vykaz=01&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=01&dri=2
- [19] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. ÚFIS - 02M: *Výkaz zisku a ztráty územních samosprávných celků, svazků obcí, regionálních rad k 31. 12. 2010* [online]. [cit. 2014-02-24]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/readDotaz.pl?ico=269359_2&icoNam=00299529&obdobi=20101200&kapitola=&vykaz=02&prijmy=0&vydaje=0&pevne=1&formular=02&dri=2
- [20] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [21] OBROVSKÝ, Jan, 2013. *Rozpočtový výhled města Šternberka 2014-2018* [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: https://www.email.cz/download/i/5moAd6t3uaFpTC7DVyEsGRRHILUZpkROHisBzl-UqA0a5mn4-9hHwrRrfu3A94p5_YOWBek/RV_%C5%A0ternberk_2014-2018.pdf
- [22] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, xiv, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [23] PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 578 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [24] PEKOVÁ, Jitka, 2004. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [25] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

- [26] PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ, 2013. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku ...* Praha: 1.VOX 2006-1x ročně.
- [27] POSPÍŠIL, Richard, 2013. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 195 s. ISBN 978-80-7431-112-3.
- [28] PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [29] PROXIMA BOHEMIA, 2009. *Mistopisy.cz: historie obce* [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/historie_sternberk_4302.html
- [30] PRŮCHA, Petr, 2004. *Veřejná správa a samospráva*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 241 s. ISBN 80-86775-03-8.
- [31] ROSEN, Harvey S a Ted GAYER, 2010. *Public Finance*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Higher Education, xxii, 595 s. ISBN 978-0-07-351135-1.
- [32] RŮČKOVÁ, Petra, 2011. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
- [33] SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, v, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [34] SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB, 2010. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, 11. ISBN 978-80-254-6862-3.
- [35] SVOBODA, Michal, 2010(2). *Metoda časového rozlišení pro některé vybrané účetní jednotky od 1. 1. 2010. Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí*. ISSN 1213-3493.
- [36] ÚPLNÉ ZNĚNÍ, 2014. *Účetnictví, kontrola*. Číslo 1012, Ostrava: Sagit, 432 s. ISBN 978-80-7488-038-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

EAT Earnings After Taxes (Výsledek hospodaření za účetní období – zisk po zdanění)

EBT Earnings Before Taxes (Výsledek hospodaření před zdaněním)

EBIT Earnings Before Interest and Taxes (Výsledek hospodaření před zdaněním a nákladovými úroky)

EU Evropská Unie

DCZ Dlouhodobé cizí zdroje

DM Dlouhodobý majetek

ROA Return on Assets (Rentabilita celkového kapitálu)

ROE Return on Equity (Rentabilita vlastního kapitálu)

VK Vlastní kapitál

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: SWOT analýza Šternberka (Město Šternberk, © 2007, vlastní zpracování).....	37
Tabulka 2: Hodnotové ukazatele Šternberka v letech 2010-2012 v tis. Kč (Ministerstvo financí ČR, © 2014, vlastní zpracování)	39
Tabulka 3: Horizontální analýza majetkové a finanční situace Šternberka - Aktiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	40
Tabulka 4: Vertikální analýza majetkové a finanční situace Šternberka - Aktiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	41
Tabulka 5: Horizontální analýza majetkové a finanční situace Šternberka – Pasiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	43
Tabulka 6: Vertikální analýza majetkové a finanční situace Šternberka – Pasiva v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	44
Tabulka 7: Horizontální analýza výnosů a nákladů Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	46
Tabulka 8: Vertikální analýza výnosů a nákladů Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	47
Tabulka 9: Vývoj výsledku hospodaření Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	48
Tabulka 10: Analýza přehledu o peněžních tocích Šternberka v letech 2011 a 2012 (vlastní zpracování)	49
Tabulka 11: Míra zadluženosti Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	50
Tabulka 12: Úrokové krytí Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování).....	51
Tabulka 13: Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	51
Tabulka 14: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	52
Tabulka 15: Pohotová likvidita města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	52
Tabulka 16: Okamžitá likvidita města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	53
Tabulka 17: rentabilita celkového kapitálu města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	54

Tabulka 18: Rentabilita vlastního kapitálu města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	54
Tabulka 19: Doba obratu závazků města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	55
Tabulka 20: Meziroční změny v hospodaření města Šternberka v tis. Kč (Rozpočtový výhled města Šternberka 2014-2018).....	62
Tabulka 21: Dluhová služba v letech 2014-2018 (rozpočtový výhled města Šternberka 2014-2018).....	63

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Složení aktiv města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování).....	42
Graf 2: Složení pasiv města Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	45
Graf 3: Vývoj čistého výsledku hospodaření Šternberka v letech 2010-2012 (vlastní zpracování)	49
Graf 4: Příjmy celkem v tis. Kč města Šternberka v letech 2009-2012 (Výroční zpráva města Šternberka za rok 2012, vlastní zpracování)	60
Graf 5: Výdaje celkem v tis. Kč města Šternberka v letech 2009-2012 (Výroční zpráva města Šternberka za rok 2012, vlastní zpracování)	61